

Euroopan unionin virallinen lehti

C 342

Suomenkielinen laitos

Tiedonantoja ja ilmoituksia

53. vuosikerta

16. joulukuuta 2010

Ilmoitusnumero

Sisältö

Sivu

IV Tiedotteet

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA VIRASTOJEN TIEDOTTEET

Tilintarkastustuomioistuin

2010/C 342/01	Kertomus ARTEMIS-yhteisyrityksen tilinpäätöksestä 31. joulukuuta 2009 päättyneeltä varainhoitovuodelta sekä yhteisyrityksen vastaukset	1
2010/C 342/02	Kertomus Clean Sky -yhteisyrityksen tilinpäätöksestä 31. joulukuuta 2009 päättyneeltä varainhoitovuodelta sekä yhteisyrityksen vastaukset	7
2010/C 342/03	Kertomus innovatiivisia lääkkeitä koskevan yhteisen teknologia-aloitteen tilinpäätöksestä 31. joulukuuta 2009 päättyneeltä varainhoitovuodelta sekä yhteisyrityksen vastaukset	15
2010/C 342/04	Kertomus ITERistä ja fuusioenergian kehittämisestä vastaavan eurooppalaisen yhteisyrityksen tilinpäätöksestä 31. joulukuuta 2009 päättyneeltä varainhoitovuodelta sekä yhteisyrityksen vastaukset	22
2010/C 342/05	Kertomus uuden sukupolven eurooppalaisen ilmaliikenteen hallintajärjestelmää (SESAR) koskevan yhteisyrityksen tilinpäätöksestä 31. joulukuuta 2009 päättyneeltä varainhoitovuodelta sekä yhteisyrityksen vastaukset	30

FI

Hinta:
3 EUR

IV

(Tiedotteet)

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA
VIRASTOJEN TIEDOTTEET

TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIN

KERTOMUS

**ARTEMIS-yhteisyrityksen tilinpäätöksestä 31. joulukuuta 2009 päättyneeltä varainhoitovuodelta
sekä yhteisyrityksen vastaukset**

(2010/C 342/01)

SISÄLLYS

	<i>Kohta</i>	<i>Sivu</i>
JOHDANTO	1–5	2
TARKASTUSLAUSUMA	6–15	2
TALOUSARVIO- JA VARAINHALLINTOA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET	16–19	3
MUUT KYSYMYKSET	20–25	3
Taulukko		4
Yhteisyrityksen vastaukset		6

JOHDANTO

1. Brysselissä sijaitseva ARTEMIS-yhteisyritys perustettiin joulukuussa 2007 ⁽¹⁾ kymmeneksi vuodeksi.
2. ARTEMIS-yhteisyrityksen (jäljempänä 'yhteisyritys') perustajaosakkaita ovat Euroopan unioni, jota edustaa komissio, Belgia, Tanska, Saksa, Viro, Irlanti, Kreikka, Espanja, Ranska, Italia, Unkari, Alankomaat, Itävalta, Portugali, Romania, Slovenia, Suomi, Ruotsi, Yhdistynyt kuningaskunta ja ARTEMISIA-järjestö, joka edustaa sulautettujen tietotekniikkajärjestelmien alalla Euroopassa toimivia yhtiöitä ja muita tutkimusorganisaatioita. Vuoden 2009 lopussa myös Kyproksesta, Tšekin tasavallasta, Latviasta ja Norjasta tuli yhteisyrityksen osakkaita.
3. Yhteisyrityksen keskeisenä tavoitteena on määritellä ja toteuttaa tutkimusohjelma sulautettujen tietotekniikkajärjestelmien avainteknologioiden kehittämiseksi eri sovellusaloilla Euroopan kilpailukyvyyn ja kestäväen kehityksen lujittamiseksi sekä mahdollistaa uusien markkinoiden ja yhteiskunnallisten sovellusten synnyminen (ks. taulukko).
4. EU:n enimmäisosuus yhteisyrityksen rahoituksesta juoksevien kustannusten ja tutkimustoimien osalta on 420 miljoonaa euroa, joka suoritetaan tutkimuksen seitsemännen puiteohjelman talousarviosta. ARTEMISIA-järjestö osallistuu juoksevien kustannusten rahoitukseen enintään 30 miljoonalla eurolla. ARTEMIS-osakasvaltioiden on osallistuttava juokseviin kustannuksiin luontaissuorituksin (helpottamalla hankkeiden toteuttamista) ja suorittamalla rahoitusosuuksia, jotka yhdessä ovat vähintään 1,8 kertaa EU:n rahoitusosuus. Myös hankkeisiin osallistuvat tutkimusorganisaatiot osallistuvat kustannuksiin luontaissuorituksin.
5. Yhteisyritys aloitti itsenäisen toimintansa 26. lokakuuta 2009.

TARKASTUSLAUSUMA

6. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 287 artiklan 1 kohdan mukaisesti ARTEMIS-yhteisyrityksen tilinpäätöksen ⁽²⁾, joka sisältää "tilinpäätösasiakirjat" ⁽³⁾ ja "selvityksen talousarvion toteuttamisesta" ⁽⁴⁾ 31. joulukuuta 2009 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden.

7. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma annetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 ⁽⁵⁾ 185 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

⁽¹⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 74/2008, annettu 20 päivänä joulukuuta 2007, ARTEMIS-yhteisyrityksen perustamisesta sulautettuja tietotekniikkajärjestelmiä koskevan yhteisen teknologia-aloitteen toteuttamiseksi (EUVL L 30, 4.2.2008, s. 52).

⁽²⁾ Tilinpäätökseen on liitetty mukaan varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallintoa koskeva selvitys, jossa muun muassa annetaan tiedot määrärahojen täytäntöönpanosta sekä esitetään yhteenveto budjettikohtien välisistä määrärahasiirroista.

⁽³⁾ Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman sekä tilinpäätöksen liitteet, joihin sisältyy kuvaus keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

⁽⁴⁾ Selvitys talousarvion toteuttamisesta sisältää talousarvion toteutusalaskelman liitteineen.

⁽⁵⁾ EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1.

Toimitusjohtajan vastuu

8. Tulojen ja menojen hyväksyjänä toimitusjohtaja toteuttaa tulot ja menot sisältävää talousarviota yhteisyrityksen varainhoitoa koskevien säännösten mukaisesti ⁽⁶⁾ omalla vastuullaan ja hyväksyttyjen määrärahojen rajoissa ⁽⁷⁾. Toimitusjohtajan vastuulla on kehittää ⁽⁸⁾ sellainen organisaatiorakenne sekä sisäiset hallinto- ja valvontajärjestelmät ja -menettelyt, joiden pohjalta on toisaalta mahdollista laatia tilinpäätös ⁽⁹⁾, jossa ei ole petoksesta tai virheestä johtuvia olennaisesti virheellisiä tietoja, ja toisaalta varmistaa tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus.

Tilintarkastustuomioistuimen vastuu

9. Tilintarkastustuomioistuimen vastuulla on antaa tarkastuksensa perusteella tarkastuslausuma yhteisyrityksen tilinpäätöksen luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta.

10. Tilintarkastustuomioistuin toimitti tarkastuksensa kansainvälisten tarkastusstandardien ja eettisten ohjeiden (IFAC ja ISSAI) ⁽¹⁰⁾ mukaisesti. Kyseisissä standardeissa edellytetään, että tilintarkastustuomioistuin noudattaa eettisiä ohjeita ja suunnittelee ja toimittaa tarkastuksen siten, että sen avulla saadaan kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä olennaisia virheitä ja ovatko tilien perustana olevat toimet lailliset ja asianmukaiset.

11. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen osana toteutettiin menettelyjä, joiden tarkoituksena oli saada todentavaa aineistoa tilinpäätökseen sisältyvistä määristä ja tilinpäätöstiedoista ja tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Tilintarkastustuomioistuimen tehtävänä on valita käytettävät menetelmät sekä arvioida, kuinka suuri on riski, että tilinpäätökseen sisältyy petoksista tai virheistä johtuvia olennaisesti virheellisiä tietoja tai laittomia tai sääntöjenvastaisia toimia. Kyseisissä riskinarvioinneissa arvioidaan tarkastuskohteen sisäistä valvontaa tilinpäätöksen laatimisen ja esittämisen kannalta, ja tämän pohjalta suunnitellaan tilanteeseen sopivat tarkastusmenettelyt. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen yhteydessä arvioidaan myös sovellettujen tilinpäätösperiaatteiden ja johdon esittämien kirjanpidollisten arvioiden asianmukaisuutta sekä tilinpäätöksen yleistä esittämistapaa.

12. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että saatu todentava aineisto on riittävä ja sopiva jäljempänä olevien lausumien perustaksi.

⁽⁶⁾ Hallintoneuvosto vahvisti yhteisyrityksen varainhoitoa koskevat säännökset 18. joulukuuta 2008 annetulla päätöksellä.

⁽⁷⁾ Komission asetus (EY, Euratom) N:o 2343/2002, annettu 19 päivänä marraskuuta 2002 (EYVL L 357, 31.12.2002, s. 72), 33 artikla.

⁽⁸⁾ Asetus (EY, Euratom) N:o 2343/2002, 38 artikla.

⁽⁹⁾ Erillisvirastojen tilinpäätöksiä ja kirjanpitoa koskevat säännöt on esitetty asetuksen (EY, Euratom) N:o 2343/2002 VII osaston 1 luvussa. Asetusta on viimeksi muutettu 9 päivänä heinäkuuta 2008 annetulla asetuksella (EY, Euratom) N:o 652/2008 (EUVL L 181, 10.7.2008, s. 23). Säännöt on sisällytetty sellaisenaan yhteisyrityksen varainhoitoa koskeviin säännöksiin.

⁽¹⁰⁾ Kansainvälinen tilintarkastajaliitto (International Federation of Accountants, IFAC) ja ylimpien tarkastuselinten kansainväliset standardit (International Standards of Supreme Audit Institutions, ISSAI).

Lausuma tilien luotettavuudesta

13. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että ARTEMIS-yhteisyrityksen tilinpäätös antaa olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot yhteisyrityksen taloudellisesta asemasta 31 päivästä joulukuuta 2009 sekä toimien tuloksista ja rahavirroista päättyneeltä varainhoitovuodelta yhteisyrityksen varainhoitoa koskevien säännösten mukaisesti.

Lausuma tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

14. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että yhteisyrityksen 31 päivänä joulukuuta 2009 päättyneeltä varainhoitovuodelta annetun tilinpäätöksen perustana olevat toimet ovat olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

15. Jäljempänä esitettävät huomautukset eivät aseta tilintarkastustuomioistuimen lausumia kyseenalaiseksi.

TALOUSARVIO- JA VARAINHALLINTOA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET**Talousarvion toteuttaminen**

16. Lopulliseen talousarvioon sisältyi 46 miljoonaa euroa maksusitoumusmäärärahoja ja 8 miljoonaa euroa maksumäärärahoja. Maksusitoumusmäärärahojen käyttöaste oli 81 prosenttia ja maksumäärärahojen 20 prosenttia. Maksumäärärahojen suhteellisen alhainen käyttöaste on osoitus siitä, että ARTEMIS-tutkimusohjelma on käynnistysvaiheessa.

Tilien esittäminen: osakkaiden rahoitusosuudet

17. Tilintarkastustuomioistuin panee merkille, että EU:n yhteisyritysten toimet rahoitetaan niiden osakkaiden rahoitusosuuksista ja että yhteisyrityksellä ei sellaisenaan ole pääomaa. Tilintarkastustuomioistuin suosittikin, että kyseinen yhteisyrityksille ominainen piirre ilmoitettaisiin selvästi tilinpäätöksessä.

18. Tästä syystä tilintarkastustuomioistuin pitää myönteisenä, että EU:n kirjanpitosäännön nro 1 (konsernilaskenta) mukaisesti osakkaiden rahoitusosuudet kirjataan yhteisyritysten taseisiin nettovarallisuutena ja että lisätietoja rahoitusosuuksien luonteesta annetaan taseen liitetiedoissa.

19. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että tapa, jolla osakkaiden rahoitusosuudet esitetään yhteisyritysten tilinpäätöksissä, olisi yhdenmukaistettava mahdollisimman pitkälle. Lisäksi se panee merkille, että komissio aikoo antaa tästä yhteisyrityksille yksityiskohtaiset ohjeet.

Tilintarkastustuomioistuimen jaosto II on tilintarkastustuomioistuimen jäsenen Morten LEVY-SOHNin johdolla hyväksynyt tämän kertomuksen Luxemburgissa 20. lokakuuta 2010 pitämässään kokouksessa.

MUUT KYSYMYKSET**Sisäisen valvonnan järjestelmät**

20. Yhteisyritys on käynnistysvaiheessa, joten se ei ole panut kokonaisuudessaan täytäntöön sisäisen valvonnan järjestelmää eikä varainhoidon tietojärjestelmäänsä varainhoitovuonna 2009. Varainhoitovuoden lopussa tilinpitäjä ei ollut vielä vahvistanut ja validoinut järjestelmien perustana olevia toimintaprosesseja, vaikka vahvistamista ja validointia edellytetään yhteisyrityksen varainhoitoa koskevissa säännöksissä.

21. IT-alan prosessien ja toimintojen dokumentoinnissa sekä alaan liittyvässä riskinarvioinnissa on vielä parannettavaa. Yhteisyrityksellä ei ollut vuonna 2009 käytössään myöskään toiminnan jatkuvuutta koskevaa suunnitelmaa eikä tietosuojapolitiikkaa.

Sopimusta isäntävaltion kanssa ei ole tehty

22. ARTEMIS-yhteisyrityksen perustamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 74/2008 17 artiklassa säädetään, että yhteisyrityksen ja Belgian välillä olisi tehtävä sopimus toimistotiloista, erioikeuksista ja vapauksista sekä muusta Belgian yhteisyritykselle antamasta tuesta. Tällaista sopimusta ei ollut kuitenkaan tehty vuoden 2009 loppuun mennessä.

Sisäisen tarkastuksen tehtävä ja komission sisäisen tarkastuksen osasto

23. Yhteisyrityksen olisi varainhoitoa koskevien säännösten 73 artiklan mukaan järjestettävä sisäisen tarkastuksen tehtävä, jota on hoidettava asiaa koskevien kansainvälisten standardien mukaisesti. Tätä olennaista sisäisen valvonnan järjestelmän osalueta ei ollut kuitenkaan perustettu vuoden 2009 loppuun mennessä.

24. Tilintarkastustuomioistuin katsoo fuusioenergian kehittämisestä vastaavan yhteisyrityksen taloushallintoa koskevista säännöistä antamassaan lausunnossa nro 4/2008 ja SESAR-yhteisyrityksen varainhoitoa koskevista säännöistä antamassaan lausunnossa nro 2/2010 esitettyjen kantojen mukaisesti, että yhteisyrityksen perussäännön nykyistä määräystä komission sisäisen tarkastajan tehtävästä olisi selkeytettävä.

25. Yhteisyrityksen perussäännön 10 artiklassa todetaan, että komission sisäiselle tarkastajalle annettujen tehtävien hoitamisesta vastaa yhteisyrityksen hallintoneuvosto. Tällainen järjestely on sopiva yhteisyrityksen sisäisen tarkastuksen yksikölle mutta ei komission sisäiselle tarkastajalle, jonka vastuualue liittyy koko EU:n yleiseen talousarvioon.

Tilintarkastustuomioistuimen puolesta

Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA

presidentti

Taulukko

ARTEMIS-yhteisyritys (Bryssel)

Perussopimuksen mukainen unionin toimivalta	Yhteisyrityksen toimivaltuudet sellaisina kuin ne on määritelty neuvoston asetuksessa (EY) N:o 74/2008		Hallinto	Yhteisyrityksen resurssit vuonna 2009	Keskeiset tulokset vuonna 2009
<i>Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen</i> <i>187 artikla</i> (ent. EY:n perustamissopimuksen 171 artikla) ”Unioni voi perustaa yhteisyrityksiä tai muita järjestelmiä, jotka ovat tarpeen, jotta unionin tutkimusta, teknologista kehittämistä ja esittelyä koskevat toimintaohjelmat voidaan panna täytäntöön asianmukaisesti.”	Tavoitteet Yhteisyritys myötävaikuttaa seitsemännen puiteohjelman sekä Yhteistyö-erityisohjelman aihealueen ”Tieto- ja viestintäteknologia” täytäntöönpanoon. Sen tavoitteena on erityisesti: a) Määritellä ja toteuttaa tutkimusohjelma sulautettujen tietotekniikkajärjestelmien avainteknologioiden kehittämiseksi eri sovelusaloilla Euroopan kilpailukyyn ja kestävän kehityksen lujittamiseksi sekä mahdollistaa uusien markkinoiden ja yhteiskunnallisten sovellusten syntyminen. Tutkimusohjelman toteuttamiseen tähtääviä toimia kutsutaan jäljempänä ”t&k-toimiksi”. b) Tukea t&k-toimien toteuttamista erityisesti myöntämällä rahoitusta kilpailuun perustuvien ehdotuspyyntöjen perusteella valittujen hankkeiden osallistujille.	Tehtävä a) Varmistaa sulautettuja tietotekniikkajärjestelmiä koskevan yhteisen teknologia-aloitteen perustaminen ja kestävä hallinnointi. b) Määritellä ja tarpeen mukaan päivittää 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu monivuotinen strateginen suunnitelma, tutkimusohjelma mukaan luettuna. c) Määritellä ja toteuttaa 19 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut vuosittaiset toteutussuunnitelmat 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun monivuotisen strategisen suunnitelman täytäntöön panemiseksi. d) Käynnistää ehdotuspyyntöjä, arvioida ehdotuksia ja rahoittaa avoimin, läpinäkyvin ja tehokkain menettelyin valittuja hankkeita käytävissä olevien varojen puitteissa. e) Kehittää tiivistä yhteistyötä ja varmistaa koordinaatio eurooppalaisten, kansallisten ja monikansallisten toimien, elinten ja sidosryhmien ja erityisesti seitsemännen puiteohjelman kanssa ja sitä kautta edistää hedelmällistä innovaatioympäristöä Euroopassa ja parantaa tutkimus- ja kehitystyön tulosten synergioita ja hyödyntämistä sulautettujen tietotekniikkajärjestelmien alalla.	ARTEMIS-yhteisyrityksen toimielimet ovat: — hallintoneuvosto — toimitusjohtaja — julkisten tahojen neuvosto — teollisuus- ja tutkimuskomitea. 1 – Hallintoneuvosto Hallintoneuvostolla on yleinen vastuu ARTEMIS-yhteisyrityksen toiminnasta ja se valvoo sen toimien toteuttamista. 2 – Toimitusjohtaja Toimitusjohtaja vastaa ARTEMIS-yhteisyrityksen päivittäisestä johtamisesta hallintoneuvoston päätösten mukaisesti ja on yhteisyrityksen laillinen edustaja. Hän suorittaa tehtävänsä täysin riippumattomasti ja on vastuuvollinen hallintoneuvostolle. Toimitusjohtaja käyttää henkilöstön suhteen asetuksen 7 artiklan 2 kohdassa säädettyä toimivaltaa. 3 – Julkisten tahojen neuvosto a) Varmistaa, että tasapuolisuuden ja läpinäkyvyyden periaatteita sovelletaan asianmukaisesti julkisten varojen osoittamisessa hankkeiden osallistujille. b) Käsittelee ja hyväksyy teollisuus- ja tutkimuskomitean ehdotusten perusteella 19 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun vuosittaisen työohjelman, mukaan luettuina ehdotuspyyntöihin varattavat budjetit. c) Hyväksyy ehdotuspyyntöjen, ehdotusten arvioinnin ja valinnan sekä hankkeiden valvonnan menettelysäännöt. d) Päättää unionin edustajan ehdotuksesta ARTEMIS-yhteisyrityksen rahoitusosuudesta ehdotuspyyntöjen budjeteissa. e) Hyväksyy ehdotuspyyntöjen laajuuden ja käynnistämisen.	Talousarvio 7,97 miljoonaa euroa, josta unionin rahoitusosuus on 100 prosenttia. Henkilöstö 31.12.2009 Henkilöstötaulukossa 10 virkaa, joista 31.12.2009 täytettyjä 9. Henkilöstö yhteensä: 9 — 7 väliaikaisen toimihenkilön (AD) virkaa — 2 sopimussuh-teista henkilöstön jäsentä (hallinnollista avustajaa).	— komissio myönsi itsehallinnon 26. lokakuuta 2009 — toinen ehdotuspyyntö esitettiin — toisen ehdotuspyynnön t&k-hankkeita koskevat neuvottelut ja niiden käynnistäminen — ensimmäiseen ehdotuspyyntöön kuuluvien hankkeiden seuranta ja tarkastaminen — yleisen rahoitus-sopimuksen allekirjoitus komission kanssa — kuusi palvelutasosopimusta komission yksiköiden kanssa.

Perussopimuksen mukainen unionin toimivalta	Yhteisyrityksen toimivaltuudet sellaisina kuin ne on määritelty neuvoston asetuksessa (EY) N:o 74/2008	Hallinto	Yhteisyrityksen resurssit vuonna 2009	Keskeiset tulokset vuonna 2009
c) Edistää julkisen ja yksityisen sektorin välistä kumppanuutta, jolla pyritään käynnistämään ja yhdistämään unionin taseisia, kansallisia ja yksityisiä pyrkimyksiä lisätä sulautettuihin tietotekniikkajärjestelmiin kohdistuvien t&k-investointien kokonaismäärää ja yhteistyötä julkisen ja yksityisen sektorin välillä. d) Aikaansaada eurooppalaisen t&k-työn synergiaa ja koordinoitua sulautettujen tietotekniikkajärjestelmien alalla, mukaan luetuna alalla parhaillaan valtioiden välisissä t&k-ohjelmissa (EUREKA) toteutettavan toiminnan vähittäminen liittämisen ARTEMIS-yhteisyritykseen silloin kun on mahdollista saavuttaa lisäarvoa. e) Edistää pk-yritysten osallistumista sen toimiin seitsemännen puiteohjelman tavoitteiden mukaisesti.	f) Valvoa ARTEMIS-yhteisyrityksen tavoitteiden saavuttamista. g) Toteuttaa tiedonvälitys- ja tiedotustoimia. h) Julkaista hankkeita koskevaa tietoa, mukaan luettuina osallistujien nimet ja ARTEMIS-yhteisyrityksen rahoitusosuuden määrä osallistujaa kohden. i) Harjoittaa muuta toimintaa, jota tarvitaan tämän asetuksen 2 artiklassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseen.	f) Hyväksyy sellaisten hanke-ehdotusten valinnan, jotka saavat ehdotuspyyntöjen perusteella julkisia varoja. g) Päättää unionin edustajan ehdotuksesta 13 artiklan 6 kohdan a alakohdassa tarkoitettua ARTEMIS-yhteisyrityksen myöntämästä prosentuaalisesta rahoitusosuudesta ehdotuspyyntöjen perusteella valittujen hankkeiden osallistujille tietyssä vuonna. h) Vahvistaa työjärjestyksensä 3 kohdan mukaisesti. 4 – Teollisuus- ja tutkimuskomitea: a) Laatii luonnoksen 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi monivuotiseksi strategiseksi suunnitelmaksi, mukaan luettuina tutkimusohjelma ja sen päivitykset, ja toimittaa sen hallintoneuvoston hyväksyttäväksi. b) Laatii luonnoksen 19 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuksi vuosittaiseksi työohjelmaksi, mukaan luettuina ehdotukset ARTEMIS-yhteisyrityksen ehdotuspyyntöjen sisällöksi. c) Laatii ARTEMIS-yhteisyrityksen teknologia-, tutkimus- ja innovointistrategiaa koskevia ehdotuksia. d) Laatii ehdotuksia toimiksi, jotka koskevat avointen innovaatioympäristöjen luomista, pk-yritysten osallistumisen edistämistä, standardien kehittämistä läpinäkyvällä ja osallistumiselle avoimella tavalla, kansainvälistä yhteistyötä, tiedottamista ja suhdetoimintaa. e) Neuvoa muita toimielimiä kaikissa asioissa, jotka liittyvät tutkimus- ja kehitysohjelmien suunnitteluun ja toimintaan, kumppanuuksien edistämiseen ja voimavarojen kokoamiseen Euroopassa ARTEMIS-yhteisyrityksen tavoitteiden saavuttamiseksi. f) Nimittää tarpeen mukaan työryhmiä edellä kuvattujen tehtävien suorittamiseksi teollisuus- ja tutkimuskomitean yhden tai useamman jäsenen yleisen koordinoinnin alaisuudessa. g) Vahvistaa työjärjestyksensä tämän artiklan 3 kohdan mukaisesti. 5 – Ulkoinen tarkastus Tilintarkastustuomioistuin 6 – Vastuuvapauden myöntävä viranomainen Euroopan parlamentti myöntää neuvoston suosituksesta.		

Lähde: Yhteisyrityksen toimittamat tiedot.

YHTEISYRITYKSEN VASTAUKSET

Sisäiset valvontajärjestelmät

Kohta 20

Toimitusjohtaja päätti ottaa käyttöön loput 15 sisäistä tarkastusstandardia (yksi oli hyväksytty aikaisemmin) kahdessa vaiheessa. Hallintoneuvosto hyväksyi ensimmäisen vaiheen 23. maaliskuuta 2010, ja loput sisäiset tarkastusstandardit se hyväksyi 22. syyskuuta 2010.

Kohta 21

Artemis-yhteisyritys ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen kommentit. Tämänhetkisissä väliaikaisissa tiloissaan Artemis-yhteisyritys turvautuu kuitenkin komission tarjoamaan IT-infrastruktuuriin. Artemis-yhteisyritys on aloittanut menettelyn pysyvän sijoituspaikkansa valitsemiseksi. Menettelyn päätyttyä yhteisyritys pystyy vastaamaan omasta IT-infrastruktuuristaan ja ottamaan huomioon tilintarkastustuomioistuimen esiin ottamat asiat.

Isäntävaltiota koskevan sopimuksen puuttuminen

Kohta 22

Artemis-yhteishanke jatkaa yhteistyötä isäntävaltion kanssa tehtävien sopimusjärjestelyjen toteuttamiseksi ja odottaa menettelyn seuraavien vaiheiden johtavan sopimuksen allekirjoittamiseen.

Sisäinen tarkastustoiminta ja komission sisäisen tarkastuksen yksikkö

Kohta 23

Yhteisyrityksen aloitusvaiheessa resursseja ohjattiin ensisijaisesti toimiin, jotka edesauttavat itsenäistymisprosessin toimivaa hallintaa, saattavat päätökseen vuoden 2009 ehdotuspyyntömenettelyt (myös sopimusneuvottelut) ja käynnistävät vuoden 2010 ehdotuspyyntömenettelyt. Yhteisyritys vahvistaa aikomuksensa ottaa käyttöön sisäinen tarkastustoiminto vuonna 2010.

KERTOMUS**Clean Sky -yhteisyrityksen tilinpäätöksestä 31. joulukuuta 2009 päättyneeltä varainhoitovuodelta
sekä yhteisyrityksen vastaukset**

(2010/C 342/02)

SISÄLLYS

	<i>Kohta</i>	<i>Sivu</i>
JOHDANTO	1–6	8
TARKASTUSLAUSUMA	7–16	8
TALOUSARVIO- JA VARAINHALLINTOA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET	17–22	9
MUUT KYSYMYKSET	23–29	9
Taulukko		11
Yhteisyrityksen vastaukset		13

JOHDANTO

1. Brysselissä sijaitseva Clean Sky -yhteisyritys perustettiin joulukuussa 2007 ⁽¹⁾ toimikaudeksi, joka jatkuu 31 päivään joulukuuta 2017 saakka.

2. Clean Sky -yhteisyrityksen tavoitteena on vauhdittaa puhtaasti lentoliikenneteknologian kehittämistä, validointia ja demonstrointia EU:ssa, jotta sitä voitaisiin ottaa käyttöön mahdollisimman pian (ks. taulukko).

3. Yhteisyrityksen koordinoima tutkimustoiminta on jaettu kuuteen teknologian alaan, joista käytetään nimitystä integroitujen teknologioiden demonstraatiot (ITD).

4. Yhteisyrityksen perustajaosakkaita ovat Euroopan unioni, jota komissio edustaa julkishallinnon edustajana, sekä ITD-toimien vetäjinä toimivat teollisuutta edustavat kumppanit ja ITD:n assosiaatiojäseneet.

5. Euroopan unionin enimmäisosuus Clean Sky -yhteisyrityksen juoksevien kustannusten ja tutkimustoimien rahoituksesta on 800 miljoonaa euroa, joka suoritetaan seitsemännen tutkimuksen puiteohjelman määrärahoista. Yhteisyrityksen muiden jäsenten osuus on vähintään samansuuruinen kuin EU:n osuus, luontaisuuritukset mukaan lukien.

6. Yhteisyritys aloitti itsenäisen toimintansa 16. marraskuuta 2009.

TARKASTUSLAUSUMA

7. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 287 artiklan 1 kohdan mukaisesti Clean Sky -yhteisyrityksen tilinpäätöksen ⁽²⁾, joka sisältää ”tilinpäätösasiakirjat” ⁽³⁾ ja ”selvityksen talousarvion toteuttamisesta” ⁽⁴⁾ 31. joulukuuta 2009 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden.

8. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma annetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle neuvoston ase-

tuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 ⁽⁵⁾ 185 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Toimitusjohtajan vastuu

9. Tulojen ja menojen hyväksyjänä toimitusjohtaja toteuttaa tulot ja menot sisältävää talousarviota yhteisyrityksen varainhoitoa koskevien säännösten mukaisesti ⁽⁶⁾ omalla vastuullaan ja hyväksytyjen määrärahojen rajoissa ⁽⁷⁾. Toimitusjohtajan vastuulla on kehittää ⁽⁸⁾ sellainen organisaati rakenne sekä sisäiset hallinto- ja valvontajärjestelmät ja -menettelyt, joiden pohjalta on toisaalta mahdollista laatia tilinpäätös ⁽⁹⁾, jossa ei ole petoksesta tai virheestä johtuvia olennaisesti virheellisiä tietoja, ja toisaalta varmistaa tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus.

Tilintarkastustuomioistuimen vastuu

10. Tilintarkastustuomioistuimen vastuulla on antaa tarkastuksensa perusteella tarkastuslausuma yhteisyrityksen tilinpäätöksen luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta.

11. Tilintarkastustuomioistuin toimitti tarkastuksensa kansainvälisten tarkastusstandardien ja eettisten ohjeiden (IFAC ja ISSAI) ⁽¹⁰⁾ mukaisesti. Kyseisissä standardeissa edellytetään, että tilintarkastustuomioistuin noudattaa eettisiä ohjeita ja suunnittelee ja toimittaa tarkastuksen siten, että sen avulla saadaan kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä olennaisia virheitä ja ovatko tilien perustana olevat toimet lailliset ja asianmukaiset.

12. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen osana toteutettiin menettelyjä, joiden tarkoituksena oli saada todentavaa aineistoa tilinpäätökseen sisältyvistä määristä ja tilinpäätöstiedoista ja tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Tilintarkastustuomioistuimen tehtävänä on valita käytettävät menetelmät sekä arvioida, kuinka suuri on riski, että tilinpäätökseen sisältyy petoksista tai virheistä johtuvia olennaisesti virheellisiä tietoja tai laittomia tai sääntöjenvastaisia toimia. Kyseisissä riskinarvioinneissa arvioidaan tarkastuskohteen sisäistä valvontaa tilinpäätöksen laatimisen ja esittämisen kannalta, ja tämän pohjalta suunnitellaan tilanteeseen sopivat tarkastusmenettelyt. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen yhteydessä arvioidaan myös sovellettujen tilinpäätösperiaatteiden ja johdon esittämien kirjanpidollisten arvioiden asianmukaisuutta sekä tilinpäätöksen yleistä esittämistapaa.

⁽¹⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 71/2008, annettu 20 päivänä joulukuuta 2007, Clean Sky -yhteisyrityksen perustamisesta (EUVL L 30, 4.2.2008, s. 1).

⁽²⁾ Tilinpäätökseen pitäisi liittää mukaan varainhoitovuoden talousarvio ja varainhallintoa koskeva selvitys, jossa muun muassa annetaan tiedot määrärahojen täytäntöönpanoasteesta sekä esitetään yhteenveto budjettikohtien välisistä määrärahasiirroista.

⁽³⁾ Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, oman pääoman muutoksia koskevan laskelman sekä tilinpäätöksen liitteet, joihin sisältyy kuvauksia keskeisistä tilinpäätöksen laatusperiaatteista ja muut liitetiedot.

⁽⁴⁾ Selvitys talousarvion toteuttamisesta sisältää tavallisesti talousarvion toteutumalaskelman liitteineen.

⁽⁵⁾ EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1.

⁽⁶⁾ Clean Sky -yhteisyrityksen hallintoneuvosto vahvisti varainhoitoa koskevat säännökset 7. marraskuuta 2008.

⁽⁷⁾ Komission asetus (EY, Euratom) N:o 2343/2002, annettu 19 päivänä marraskuuta 2002 (EYVL L 357, 31.12.2002, s. 72), 33 artikla.

⁽⁸⁾ Asetus (EY, Euratom) N:o 2343/2002, 38 artikla.

⁽⁹⁾ EU:n elinten tilinpäätöksiä ja kirjanpitoa koskevat säännöt on esitetty asetuksen (EY, Euratom) N:o 2343/2002 VII osaston 1 luvussa. Asetusta on viimeksi muutettu 9 päivänä heinäkuuta 2008 annetulla asetuksella (EY, Euratom) N:o 652/2008 (EUVL L 181, 10.7.2008, s. 23). Säännöt on liitetty sellaisenaan Clean Sky -yhteisyrityksen varainhoitoa koskeviin säännöksiin.

⁽¹⁰⁾ Kansainvälinen tilintarkastajaliitto (International Federation of Accountants, IFAC) ja ylimpien tarkastuselinten kansainväliset standardit (International Standards of Supreme Audit Institutions, ISSAI).

13. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että saatu todentava aineisto on riittävä ja sopiva jäljempänä olevien lausumien perustaksi.

Lausuma tilien luotettavuudesta

14. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että Clean Sky -yhteisyrityksen tilinpäätös antaa olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot yhteisyrityksen taloudellisesta asemasta 31 päivästä joulukuuta 2009 sekä toimien tuloksista ja rahavirroista päättyneeltä varainhoitovuodelta yhteisyrityksen varainhoitoa koskevien säännösten mukaisesti.

Lausuma tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

15. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31 päivänä joulukuuta 2009 päättyneen varainhoitovuoden osalta tarkastetut tilinpäätöksen perustana olevat toimet ovat olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

16. Jäljempänä esitettävät huomautukset eivät aseta tilintarkastustuomioistuimen lausumia kyseenalaiseksi.

TALOUSARVIO- JA VARAINHALLINTOA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET

Talousarvion toteuttaminen

17. Yhteisyrityksen varainhoitovuoden 2009 hyväksytyn talousarvion vahvistaminen, rakenne ja esitystapa eivät olleet Clean Sky -yhteisyrityksen perustamisesta annetun neuvoston asetuksen eivätkä yhteisyrityksen varainhoitoa koskevien säännösten mukaiset. Talousarvio ei noudata tasapainoa koskevaa periaatetta eikä sisällä kaikkia vaadittuja osia (esimerkiksi henkilöstötaulukkoa).

18. Lopullisessa talousarviossa oli maksusitoumusmäärärahoja 91 miljoonaa euroa ja maksumäärärahoja 60 miljoonaa euroa. Maksusitoumusmäärärahojen käyttöaste oli 98 prosenttia, kun se maksumäärärahojen kohdalla oli alle yhden prosentin. Yhteisyritys teki 70,6 miljoonan euron arvosta sopimuksia joulukuussa 2009, mutta ennakkomaksut, joiden arvo oli 56,5 miljoonaa euroa, voitiin suorittaa vasta tammikuussa 2010.

19. Komission yhteisyrityksen puolesta vuonna 2008 ennakkorahoittamia tutkimustoimia ei toteutettu kaikilta osin vuonna 2009. Hankkeiden viivästymisen vuoksi 13,6 miljoonan euron ennakkorahoituksesta käytettiin vain 8,7 miljoonaa euroa (65 prosenttia). Niin ollen vuoden 2009 lopussa oli jäljellä 4,9 miljoonan euron määrä, jonka yhteisyritys voi mahdollisesti käyttää.

Tilinpäätöksen esittäminen: osakkaiden rahoitusosuudet

20. Tilintarkastustuomioistuin panee merkille, että EU-yhteisyritysten toiminnan rahoittavat yhteisyritysten osakkaat ja että yhteisyrityksillä ei ole varsinaista pääomaa. Tilintarkastustuomi-

oistuin suosittelee, että tästä yhteisyritysten erityisominaisuudesta ilmoitettaisiin selvästi tilinpäätöksessä.

21. Tilintarkastustuomioistuin suhtautuu näin ollen myönteisesti siihen, että EU:n kirjanpitosäännön nro 1 (konsernilaskenta) mukaisesti osakkaiden rahoitusosuudet esitetään yhteisyritysten taseissa nettovarallisuutena ja että rahoitusosuuksien luonteesta annetaan lisätietoja tilinpäätöksen liitetiedoissa.

22. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että osakkaiden rahoitusosuuksien esitystapaa yhteisyritysten tilinpäätöksessä olisi yhdenmukaistettava mahdollisimman pitkälle. Lisäksi se panee merkille, että komissio aikoo laatia yhteisyrityksille yksityiskohdalliset ohjeet siitä, miten osakkaiden rahoitusosuudet olisi esitettävä tilinpäätöksessä.

MUUT KYSYMYKSET

Sisäisen valvonnan järjestelmät

23. Yhteisyritys on käynnistysvaiheessa, ja monia sen toiminnan tärkeitä osa-alueita, kuten rahoitusprosesseja ja hankintoja, varten on kehitetty menettelyt. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastushavainnot osoittavat kuitenkin, että kyseisiä sisäisen valvonnan menettelyjä on vielä kehitettävä, jotta ne täyttäisivät yhteisyrityksen varainhoitoa koskevilla säännöksillä asetetut vaikuttavaa ja tehokasta sisäistä valvontaa koskevat vaatimukset.

24. Järjestelmien perustana olevia toimintaprosesseja ei ollut vielä vakioitu varainhoitovuoden 2009 lopussa eikä tilinpitäjä ollut validoinut niitä, vaikka sitä edellytetään yhteisyrityksen varainhoitoa koskevilla säännöksillä.

25. Clean Sky -yhteisyritys hyödyntää varainhallintaan tarkoitettuja komission tietoteknisiä välineitä, joita voidaan pitää vakaina järjestelminä. Toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi tietoteknisiä prosesseja ja toimintatapoja on kuitenkin kehitettävä edelleen.

26. Clean Sky -yhteisyrityksen varainhoitoa koskevilla säännöksillä ja komission kanssa tehdyssä yleissopimuksessa määrättyä menettelyä, jonka kautta komissiota pyydetään maksamaan rahoitusosuutensa, ei sovellettu asianmukaisesti. Tilintarkastustuomioistuin testasi viisi rahoitusosuuteen liittyvää perintämääräystä ja totesi, että yhdessäkään tapauksessa maksupyyntöön ei ollut liitetty kassatilannetta koskevaa ennustetta, joka kuitenkin on pakollinen.

Sisäisen valvonnan toiminto ja komission sisäisen tarkastuksen osasto

27. Tilintarkastustuomioistuin katsoo ITERistä ja fuusioenergian (Fusion for Energy) kehittämisestä vastaavan eurooppalaisen yhteisyrityksen taloushallintoa koskevista säännöistä antamansa lausunnon nro 4/2008 sekä SESAR-yhteisyrityksen varainhoitoa koskevista säännöistä antamansa lausunnon nro 2/2010 mukaisesti, että Clean Sky -yhteisyrityksen yhtiöjärjestyksessä esitettyä nykyistä määräystä komission sisäisen tarkastajan asemasta olisi selkeytettävä.

28. Clean Sky -yhteisyrityksen yhtiöjärjestyksen 11 artiklassa todetaan, että komission sisäiselle tarkastajalle annettuja tehtäviä toteutetaan yhteisyrityksen hallintoneuvoston alaisuudessa. Tilintarkastustuomioistuimien katsoo, että tällainen järjestely on sopiva yhteisyrityksen sisäisen tarkastuksen yksikölle mutta ei komission sisäiselle tarkastajalle, jonka vastuualue liittyy koko EU:n yleiseen talousarvioon.

Isäntävaltion kanssa ei ole tehty sopimusta

29. Yhteisyrityksen perustamisesta joulukuussa 2008 annetun neuvoston asetuksen mukaan Clean Sky -yhteisyrityksen ja Belgian välillä olisi tehtävä sopimus toimistotiloista, erioikeuksista ja vapauksista sekä muusta Belgian isäntävaltiona Clean Sky -yhteisyritykselle antamasta tuesta. Tällaista sopimusta ei ollut tehty tarkastuksen ajankohtaan mennessä.

Tilintarkastustuomioistuimen jaosto II on tilintarkastustuomioistuimen jäsenen Morten LEVY-SOHNin johdolla hyväksynyt tämän kertomuksen Luxemburgissa 20. lokakuuta 2010 pitämässään kokouksessa.

Tilintarkastustuomioistuimen puolesta

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

presidentti

Clean Sky -yhteisyritys (Bryssel)

Perussopimuksen mukainen unionin toimivalta	Yhteisyrityksen toimivaltuudet sellaisina kuin ne on määritelty neuvoston asetuksessa (EY) N:o 71/2008		Hallinto	Yhteisyrityksen resurssit vuonna 2009	Keskeiset tulokset vuonna 2009
<i>Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 187 ja 188 artikla</i> Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1982/2006/EY, tehty 18 päivänä joulukuuta 2006, Euroopan yhteisön seitsemänneistä tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja demonstroinnin puiteohjelmasta Päätöksessä määrätään unionin osallistumisesta yhteisten teknologia-aloitteiden muodossa pitkällä aikavälillä toimivien julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyökumppanuuksien perustamiseen. Kumppanuudet voitaisiin toteuttaa SEUT:n 187 artiklassa tarkoitettuna yhteisyrityksinä.	Tavoitteet a) Osallistua seitsemännen puiteohjelman ja erityisesti Yhteistyö-erityisohjelman 7. aihealueen "Liikenne (mukaan luettuna ilmailu)" toteuttamiseen b) vauhdittaa puhtaan lentoliikenneteknologian kehittämistä, validointia ja demonstrointia EU:ssa, jotta sitä voitaisiin ottaa käyttöön mahdollisimman pian c) varmistaa ympäristön parantamiseen lentoliikenteen alalla tähtäävän eurooppalaisen tutkimuksen johdonmukainen toteuttaminen	Tehtävät a) Tuoda yhteen integroitujen teknologioiden demonstraatioita pääpainon ollessa innovatiivisissa teknologioissa ja täyden mittakaavan demonstraatioiden kehittämisessä b) kohdentaa integroitujen teknologioiden demonstraatioiden toimintaa keskeisiin suoritteisiin, jotka voivat auttaa saavuttamaan Euroopan ympäristö- ja kilpailukykytavoitteita c) tehostaa teknologian todentamisprosessia tulevan markkinoille pääsyn esteiden tunnistamiseksi ja poistamiseksi d) yhdistää käyttäjien vaatimuksia siten, että investointeja ohjataan toimivia ja markkinakelpoisia ratkaisuja tuottavaan tutkimus- ja kehitystoimintaan e) toteuttaa tarvittavat tutkimus- ja kehitystoimet, tarvittaessa ehdotuspyyntöjen kautta f) myöntää rahoitustukea osakkaiden ja muiden, ehdotuspyyntöjen perusteella valittujen tahojen suorittaman tutkimustyön tukemiseksi hallintoneuvoston sopimien avointen kriteerien mukaisesti g) julkaista hankkeita koskevia tietoja, myös Clean Sky -yhteisyrityksen rahoitustuen saajien nimet ja niiden saamat tuen määrät	1 – Hallintoneuvosto Hallintoneuvosto on Clean Sky -yhteisyrityksen johtava elin. 2 – Integroitujen teknologioiden demonstraatioiden ohjauskomiteat Hallintoneuvosto perustaa integroitujen teknologioiden demonstraatioiden (ITD) ohjauskomiteat kullekin kuudelle integroitujen teknologioiden demonstraatiolle. Integroitujen teknologioiden demonstraatiot perustetaan seuraaville osa-alueille: a) älykkäät kiinteäsiipiset ilma-alukset b) ympäristömyönteiset syöttöliikenteen ilma-alukset c) ympäristömyönteiset pyöriväsiipiset ilma-alukset d) ympäristömyönteiset toimintajärjestelmät e) ympäristömyönteiset ja ympäristöä säästävät moottorit f) ekologinen suunnittelu. 3 – Valtioiden edustajien ryhmä Valtioiden edustajien ryhmässä on yksi edustaja kustakin jäsenvaltiosta ja kustakin puiteohjelmaan assosioituneesta muusta maasta. Edustajien ryhmä valitsee puheenjohtajan keskuudestaan. 4 – Yleinen foorumi Yleinen foorumi on Clean Sky -yhteisyrityksen neuvoa-antava elin. Yleisessä foorumissa on yksi edustaja edustamassa	Talousarvio 95,23 miljoonaa euroa: 91 miljoonaa euroa EU:n talousarviosta; teollisuutta edustavilta yksityisen sektorin osakailta odotetaan 3,39 miljoonan euron rahoitusosuuksia ja 91,84 miljoonan euron luontaisuuksia. Henkilöstö 31.12.2009 Henkilöstötaulukossa 18 tointa, joista 10 oli täytettynä 31.12.2009 (sisältää yhden sopimussuhteisen toimihenkilön toimen). Henkilöstö yhteensä: 10 henkilöä, joiden tehtävät jakaantuvat seuraavasti: — operatiiviset tehtävät: 2 — hallinnolliset ja avustavat tehtävät: 4 — sekalaiset tehtävät: 4.	Operatiiviset tulokset — Älykkäät kiinteäsiipiset ilma-alukset: lentotestipenkin valinta korkeanopeuksista demonstraatiota ja avointa vastaroottoria varten — ympäristömyönteiset syöttöliikenteen ilma-alukset: primaarirakenteita koskevien keskeisten vaatimusten määrittäminen; vähämeluiseen kokoonpanoon liittyvien lupaavien teknologioiden seurlonta — ympäristömyönteiset pyöriväsiipiset ilma-alukset: vertailuroottorin määrittäminen innovatiivisia lapoja varten, välineet vähämeluisten lentoreittien ohjaamossa tapahtuvaa hallintaa varten — ympäristömyönteiset ja ympäristöä säästävät moottorit: alustava potkurijärjestelmien suunnittelu ja kokoonpanoja koskevat tutkimukset saatiin valmiiksi, moduulien alustava suunnittelu — ympäristömyönteiset toimintajärjestelmät: suuria ilma-aluksia koskevien kaikkien viitetietojen ja korkean vaatimustason spesifikaatioiden toimittaminen, lennonhallintajärjestelmien valitseminen — ekologinen suunnittelu: uusien materiaalien, valmistusprosessien, pitkäikäisten rakenteiden ja loppuun käytettyjen ilma-alusten käsittelyn ympäristöystävällisyyttä koskevien vaatimusten viimeistely; perusteellinen analyysi, jossa perehdyttiin yli 150 teknologiaehdotukseen

Perussopimuksen mukainen unionin toimivalta	Yhteisyrityksen toimivaltuudet sellaisina kuin ne on määritelty neuvoston asetuksessa (EY) N:o 71/2008		Hallinto	Yhteisyrityksen resurssit vuonna 2009	Keskeiset tulokset vuonna 2009
	d) luoda perin pohjin innovatiivinen lentoliikennejärjestelmä, joka perustuu kehittyneiden teknologioiden integrointiin ja täyden mitataavan demonstraatioihin, ja vähentää merkittävästi lentoliikenteen ympäristövaikutuksia vähentämällä melu- ja kaasupäästöjä ja parantamalla ilmalusten polttoainetaloutta e) vauhdittaa uuden tietämyksen ja innovoinnin tuottamista sekä tutkimustulosten käyttöönottoa osoituksena kattavista teknologioista ja täysin integroiduista järjestelmäkokoaisuuksista asianmukaisessa toimintaympäristössä, millä lujitetaan teollisuuden kilpailukykyä.	h) varmistaa palvelujen tarjonta ja tavara-hankintasopimukset tarvittaessa tarjouspyyntöjen avulla i) hankkia tarvittava julkisen ja yksityisen sektorin rahoitus j) pitää yhteyttä kansalliseen ja kansainväliseen toimintaan, erityisesti SESAR-yhteisyritykseen, yhteisyrityksen teknisellä toimialueella k) antaa valtioiden edustusryhmälle tietoa säännöllisten tapaamisten avulla ja saatamalla ACARE osalliseksi l) tiedottaa Clean Sky -yhteisyrityksen kanssa avustussopimuksen tehneille oikeussubjekteille Euroopan investointipankin lainansaantimahdollisuuksista ja erityisesti seitsemännessä puiteohjelmassa perustetusta riskinjakorahoitusvälineestä m) edistää pk-yritysten osallisuutta toiminnassaan tutkimuksen seitsemännen puiteohjelman tavoitteiden mukaisesti; tältä osin Clean Sky -yhteisyritys vahvistaa asianomaiset määrälliset tavoitteet niin, että ne vastaavat seitsemännen puiteohjelman tavoitteita n) kehittää tiivistä yhteistyötä ja huolehtii koordinoinnista asiaan liittyvien eurooppalaisten (erityisesti puiteohjelman), kansallisten ja rajat ylittävien toimien kanssa.	a) Clean Sky -yhteisyrityksen kutakin osakasta b) kutakin kumppania. 5 – Toimitusjohtaja Toimitusjohtaja vastaa Clean Sky -yhteisyrityksen päivittäisestä johtamisesta, ja hän on yhteisyrityksen laillinen edustaja. Hän vastaa toimistaan hallintoneuvostolle. 6 – Ulkoinen tarkastus Tilintarkastustuomioistuin. 7 – Vastuuvapauden myöntävä viranomais Euroopan parlamentti myöntää neuvoston suosituksesta.		— ensimmäinen ehdotuspyyntömenettely käynnistettiin; siihen liittyvä valintaprosessi (57 aihealaa). Muut keskeiset tulokset — Clean Sky -yhteisyritys alkoi toimia itsenäisesti 16. marraskuuta 2009. — Clean Sky -yhteisyritys käynnisti neljän muun yhteiseen teknologia-aloitteeseen perustuvan yhteisyrityksen kanssa menettelyn lopullisten tilojen hankkimiseksi.

Lähde: Yhteisyrityksen toimittamat tiedot.

YHTEISYRITYKSEN VASTAUKSET

Talousarvion toteutuminen

Kohta 17

Clean Sky myöntää mainitut talousarvion ja henkilöstösuunnitelman heikkoudet ja on sittemmin korjannut tilanteen vuoden 2010 talousarvion osalta hallintoneuvoston tekemien päätösten avulla.

Kohta 18

Clean Sky tietää maksujen toteutumisasteen olleen vähäistä vuonna 2009, mikä johtui yhteisyrityksen käynnistysvaiheesta. Saatuaan työvoimansa täyteen vahvuuteen huhtikuussa 2010 yhteisyritys ryhtyi toimenpiteisiin, jotta ennakkomaksut suoritettaisiin moitteettomasti oikeaan aikaan vuodesta 2010 eteenpäin.

Kohta 19

Clean Sky -ohjelman aloitusvaiheeseen liittyi jossakin määrin talousarvion vajaakäyttöä. Yhteisyritys on käsitellyt tämän asian parannustarvetta yhdessä teollisuuskumppaneiden kanssa, ja se painottaa voimakkaasti talousarvion toteutuksen seurantaa vuonna 2010.

Tilinpito ja jäsenten tuki

Kohdat 20–22

Clean Sky -yhteisyritys on edelleen kaikkien yhteisyritysten yhdenmukaistetun lähestymistavan kannalla ja vastaanottaa mielellään ohjeita asiassa.

Sisäiset valvontajärjestelmät

Kohta 23

Clean Sky kehittää edelleen sisäistä valvontaansa ja ottaa käyttöön yhdenmukaisia ja tehokkaita työskentelymenetelmiä, joissa otetaan huomioon yhteisyrityksen sisäiset tehokkaat hallinnan tarkastusstandardit kattavan ja toimintaprosesseihin keskittyvän lähestymistavan kautta.

Kohta 24

Tilinpitäjä on ottanut käsiteltäväksi tilintarkastustuomioistuimen huomautukset, jotka koskevat järjestelmien perustana olevien prosessien ja tilinpitojärjestelmän validointia. Tilinpitäjä on liittänyt myös lopullista tilinpäätöstä koskevaan tilinpitäjän todistukseen maininnan validointijärjestelmistä. Tilinpitäjä jatkaa työskentelyä asian parissa vuonna 2010, kun prosessi etenee.

Kohta 25

Clean Sky ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen huomautuksen ja on ryhtymässä toimiin IT-prosessien ja -menettelyjen parantamiseksi. Toiminnan jatkuvuuteen liittyviä näkökohtia kehitetään muiden yhteisyritysten kanssa, joilla on Clean Skyn kanssa yhteinen IT-infrastruktuuri.

Kohta 26

Clean Sky pyrkii noudattamaan Euroopan komission kanssa tehdyssä rahoitussopimuksessa annettuja määräyksiä tulevien maksuerien osalta. Vuonna 2010 luotiin mekanismi kassaennusteiden seuraamiseksi.

Sisäinen tarkastustoiminta ja komission sisäisen tarkastuksen yksikkö

Kohdat 27–28

Clean Sky on käsitellyt tätä asiaa komission sisäisen tarkastuksen yksikön sekä tutkimuksen pääosaston kanssa maaliskuussa 2010 Clean Skyn johtajan ja Innovative Medicines Initiative Joint Undertakings -yhteisyrityksen (innovatiiviset lääkkeet -aloitteen yhteisyritys) johtajan antamassa yhteisessä tiedonannossa.

Isäntävaltiota koskevan sopimuksen puuttuminen*Kohta 29*

Clean Sky jatkaa yhteistyötä isäntävaltiosopimuksen määräysten toteuttamiseksi ja odottaa menettelyn seuraavien vaiheiden johtavan sopimuksen allekirjoittamiseen.

KERTOMUS

**innovatiivisia lääkkeitä koskevan yhteisen teknologia-aloitteen tilinpäätöksestä 31. joulukuuta 2009
päättäneeltä varainhoitovuodelta sekä yhteisyrityksen vastaukset**

(2010/C 342/03)

SISÄLLYS

	<i>Kohta</i>	<i>Sivu</i>
JOHDANTO	1–5	16
TARKASTUSLAUSUMA	6–15	16
TALOUSARVIO- JA VARAINHALLINTOA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET	16–19	17
MUUT KYSYMYKSET	20–25	17
Taulukko		18
Yhteisyrityksen vastaukset		21

JOHDANTO

1. Innovatiivisia lääkkeitä koskevan yhteisen teknologia-aloitteen toteuttamista varten perustettiin joulukuussa 2007 ⁽¹⁾ kymmenen vuoden ajanjaksoksi eurooppalainen yhteisyritys (IMI-yhteisyritys), jonka toimipaikka on Brysselissä.

2. Yhteisyrityksen perustajaosakkaat ovat komission edustama Euroopan unioni ja Euroopan lääkeeturallisuuden yhdistysten liitto (EFPIA).

3. IMI-yhteisyrityksen tavoitteena on parantaa huomattavasti lääkekehitysprosessin toimivuutta ja tehokkuutta, jotta lääkeala tuottaisi pitkällä aikavälillä tehokkaampia ja turvallisempia innovatiivisia lääkkeitä (ks. taulukko).

4. EU:n enimmäisosuus IMI-yhteisyrityksen käyttökustannusten ja tutkimustoimien rahoituksesta on miljardi euroa, jotka suoritetaan seitsemän tutkimuksen puiteohjelman talousarviosta. EU:n ja EFPIA:n on perustajaosakkaina katettava käyttökustannukset samansuuruisilla osuuksilla, jotka eivät ylitä neljää prosenttia EU:n koko rahoitusosuudesta. Muiden osakkaiden on osallistuttava käyttökustannuksiin suhteessa osuuteen, jolla ne rahoittavat tutkimustoimia. Tutkimusta tekevät lääkeyhtiöt, jotka ovat EFPIA:n jäseniä, osallistuvat tutkimustoiminnan rahoitukseen luontaisuuksin, joiden arvo on vähintään yhtä suuri kuin EU:n rahoitusosuus. Uusien osakkaiden on myös osallistuttava tutkimustoimien rahoitukseen.

5. Yhteisyritys aloitti itsenäisen toimintansa 16. marraskuuta 2009.

TARKASTUSLAUSUMA

6. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 287 artiklan 1 kohdan mukaisesti IMI-yhteisyrityksen tilinpäätöksen ⁽²⁾, joka sisältää "tilinpäätösasiakirjat" ⁽³⁾ ja "selvityksen talousarvion toteuttamisesta" ⁽⁴⁾ 31. joulukuuta 2009 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden.

7. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma annetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 ⁽⁵⁾ 185 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

⁽¹⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 73/2008, annettu 20 päivänä joulukuuta 2007, yhteisyrityksen perustamisesta innovatiivisia lääkkeitä koskevan yhteisen teknologia-aloitteen toteuttamiseksi (EUVL L 30, 4.2.2008, s. 38).

⁽²⁾ Tilinpäätökseen on liitetty mukaan varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallintoa koskeva selvitys, jossa muun muassa annetaan tiedot määrärahojen täytäntöönpanoasteesta sekä esitetään yhteenveto budjettikohtien välisistä määrärahasiirroista.

⁽³⁾ Tilinpäätös sisältää taseen ja tuloslaskelman sekä kuvauksen keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

⁽⁴⁾ Selvitys talousarvion toteuttamisesta sisältää talousarvion toteutuslaskelman liitteineen.

⁽⁵⁾ EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1.

Toimitusjohtajan vastuu

8. Tulojen ja menojen hyväksyjänä toimitusjohtaja toteuttaa tulot ja menot sisältävää talousarviota yhteisyrityksen varainhoitoa koskevien säännösten mukaisesti ⁽⁶⁾ omalla vastuullaan ja hyväksytyjen määrärahojen rajoissa ⁽⁷⁾. Toimitusjohtajan vastuulla on kehittää ⁽⁸⁾ sellainen organisaatiokerkeke ja sisäiset hallinto- ja valvontajärjestelmät ja -menettelyt, joiden pohjalta on toisaalta mahdollista laatia tilinpäätös ⁽⁹⁾, jossa ei ole petoksesta tai virheestä johtuvia olennaisesti virheellisiä tietoja, ja toisaalta varmistaa tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus.

Tilintarkastustuomioistuimen vastuu

9. Tilintarkastustuomioistuimen vastuulla on antaa tarkastuksensa perusteella tarkastuslausuma yhteisyrityksen tilinpäätöksen luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta.

10. Tilintarkastustuomioistuin toimitti tarkastuksensa kansainvälisten tarkastusstandardien ja eettisten ohjeiden (IFAC ja ISSAI) ⁽¹⁰⁾ mukaisesti. Kyseisissä standardeissa edellytetään, että tilintarkastustuomioistuin noudattaa eettisiä ohjeita ja suunnittelee ja toimittaa tarkastuksen siten, että sen avulla saadaan kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä olennaisia virheitä ja ovatko tilien perustana olevat toimet lailliset ja asianmukaiset.

11. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen osana toteutettiin menettelyjä, joiden tarkoituksena oli saada todentavaa aineistoa tilinpäätökseen sisältyvistä määristä ja tilinpäätöstiedoista ja tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Tilintarkastustuomioistuimen tehtävänä on valita käytettävät menetelmät sekä arvioida, kuinka suuri on riski, että tilinpäätökseen sisältyy petoksista tai virheistä johtuvia olennaisesti virheellisiä tietoja tai laittomia tai sääntöjenvastaisia toimia. Kyseisissä riskinarvioinneissa arvioidaan tarkastuskohteen sisäistä valvontaa tilinpäätöksen laatimisen ja esittämisen kannalta, ja tämän pohjalta suunnitellaan tilanteeseen sopivat tarkastusmenettelyt. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen yhteydessä arvioidaan myös sovellettujen tilinpäätösperiaatteiden ja johdon esittämien kirjanpidollisten arvioiden asianmukaisuutta sekä tilinpäätöksen yleistä esittämistapaa.

12. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että saatu todentava aineisto on riittävä ja sopiva jäljempänä olevien lausumien perustaksi.

⁽⁶⁾ Hallintoneuvosto vahvisti IMI-yhteisyrityksen varainhoitoa koskevat säännökset 2. helmikuuta 2009.

⁽⁷⁾ Komission asetus (EY, Euratom) N:o 2343/2002, annettu 19 päivänä marraskuuta 2002 (EYVL L 357, 31.12.2002, s. 72), 33 artikla.

⁽⁸⁾ Asetus (EY, Euratom) N:o 2343/2002, 38 artikla.

⁽⁹⁾ Erillisvirastojen tilinpäätöksiä ja kirjanpitoa koskevat säännöt on esitetty asetuksen (EY, Euratom) N:o 2343/2002 VII osaston 1 luvussa. Asetusta on viimeksi muutettu 9 päivänä heinäkuuta 2008 annetulla asetuksella (EY, Euratom) N:o 652/2008 (EUVL L 181, 10.7.2008, s. 23). Säännöt on sisällytetty sellaisinaan IMI-yhteisyrityksen varainhoitoa koskeviin säännöksiin.

⁽¹⁰⁾ Kansainvälinen tilintarkastajaliitto (International Federation of Accountants, IFAC) ja ylimpien tarkastuselinten kansainväliset standardit (International Standards of Supreme Audit Institutions, ISSAI).

Lausuma tilien luotettavuudesta

13. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että IMI-yhteisyrityksen tilinpäätös antaa olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot yhteisyrityksen taloudellisesta asemasta 31 päivältä joulukuuta 2009 sekä toimien tuloksista ja rahavirroista päättyneeltä varainhoitovuodelta yhteisyrityksen varainhoitoa koskevien säännösten mukaisesti.

Lausuma tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

14. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että IMI-yhteisyrityksen 31 päivänä joulukuuta 2009 päättyneeltä varainhoitovuodelta annetun tilinpäätöksen perustana olevat toimet ovat olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

15. Jäljempänä esitettävät huomautukset eivät aseta tilintarkastustuomioistuimen lausumia kyseenalaiseksi.

TALOUSARVIO- JA VARAINHALLINTOA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET**Talousarvion toteuttaminen**

16. Lopulliseen talousarvioon sisältyi 82 miljoonaa euroa maksusitoumusmäärärahoja ja 82 miljoonaa euroa maksumäärärahoja. Hanketoimia oli vuoden 2009 loppuun mennessä käynnistetty vain vähän, joten talousarvio osoittautui maksujen osalta epärealistiseksi. Maksusitoumusmäärärahojen käyttöaste oli 97 prosenttia, kun se maksumäärärahojen kohdalla oli vain yksi prosentti.

Tilinpäätöksen esittäminen: osakkaiden rahoitusosuudet

17. Tilintarkastustuomioistuin panee merkille, että EU-yhteisyritysten toiminnan rahoittavat yhteisyritysten osakkaat ja että yhteisyrityksillä ei ole varsinaista pääomaa. Tilintarkastustuomioistuin suosittaa, että tästä yhteisyritysten erityisominaisuudesta ilmoitettaisiin selvästi tilinpäätöksessä.

18. Tilintarkastustuomioistuin suhtautuu näin ollen myönteisesti siihen, että EU:n kirjanpitosäännön nro 1 (konsernilasenta) mukaisesti osakkaiden rahoitusosuudet esitetään yhteisyritysten taseissa nettovarallisuutena ja että rahoitusosuuksien luonteesta annetaan lisätietoja tilinpäätöksen liitetiedoissa.

19. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että osakkaiden rahoitusosuuksien esitystapaa yhteisyritysten tilinpäätöksessä olisi yhdenmukaistettava mahdollisimman pitkälle. Lisäksi se panee merkille, että komissio aikoo laatia yhteisyrityksille yksityiskoh-

taiset ohjeet siitä, miten osakkaiden rahoitusosuudet olisi esitettävä tilinpäätöksessä.

MUUT KYSYMYKSET**Sisäisen valvonnan järjestelmät**

20. Yhteisyritys on käynnistysvaiheessa eikä se ole näin ollen pannut vuoden 2009 aikana täysimääräisesti täytäntöön sisäisen valvonnan menettelyjään ja varainhoidon tietojärjestelmiään. Järjestelmien perustana olevia toimintaprosesseja ei ollut vielä vakioitu eikä tilinpitäjä ollut validoinut niitä, vaikka sitä edellytetään yhteisyrityksen varainhoitoa koskevissa säännöksissä.

21. Erityisesti tietoteknisten prosessien ja toimintojen dokumentointia sekä tietotekniikkaan liittyvien riskien kartoitusta on kehitettävä edelleen. Yhteisyritys ei myöskään laatinut toiminnan jatkuvuutta koskevaa suunnitelmaa eikä tietosuojapolitiikkaa vuoden 2009 aikana.

Isäntävaltion kanssa ei ole tehty sopimusta

22. IMI-yhteisyrityksen perustamisesta annetun neuvoston asetuksen mukaan IMI-yhteisyrityksen ja Belgian välillä olisi tehtävä sopimus toimistotiloista, erioikeuksista ja vapauksista sekä muusta Belgian IMI-yhteisyritykselle antamasta tuesta. Tällaista sopimusta ei ollut tehty vuoden 2009 loppuun mennessä.

Sisäisen tarkastuksen toiminto ja komission sisäisen tarkastuksen osasto

23. Yhteisyrityksellä on varainhoitoa koskevien säännösten 73 artiklan mukaan oltava kansainvälisten standardien mukainen sisäisen tarkastuksen toiminto. Tätä olennaista sisäisen valvonnan järjestelmän osa-aluetta ei ollut kuitenkaan perustettu vuoden 2009 loppuun mennessä.

24. Tilintarkastustuomioistuin katsoo lausuntojensa nro 4/2008 (Lausunto ITERistä ja fuusioenergian kehittämisestä vastaavan eurooppalaisen yhteisyrityksen taloushallintoa koskevista säännöistä) ja nro 2/2010 (Lausunto SESAR-yhteisyrityksen varainhoitoa koskevista säännöistä) mukaisesti, että nykyistä yhteisyrityksen yhtiöjärjestyksessä esitettyä määräystä komission sisäisen tarkastajan asemasta olisi selkiytettävä.

25. IMI-yhteisyrityksen yhtiöjärjestyksen 10 artiklassa todetaan, että komission sisäiselle tarkastajalle annettuja tehtäviä toteutetaan yhteisyrityksen hallintoneuvoston alaisuudessa. Tällainen järjestely on sopiva yhteisyrityksen sisäisen tarkastuksen yksikölle mutta ei komission sisäiselle tarkastajalle, jonka vastuualue liittyy koko EU:n yleiseen talousarvioon.

Tilintarkastustuomioistuimen jaosto II on tilintarkastustuomioistuimen jäsenen Morten LEVY-SOHNin johdolla hyväksynyt tämän kertomuksen Luxemburgissa 20. lokakuuta 2010 pitämässään kokouksessa.

Tilintarkastustuomioistuimen puolesta

Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA

presidentti

Taulukko

Innovatiivisia lääkkeitä koskeva yhteinen teknologia-aloite (Bryssel)

Perussopimuksen mukainen unionin toimivalta	Yhteisyrityksen toimivaltuudet, sellaisina kuin ne on määritelty neuvoston asetuksessa 73/2008		Hallinto	Yhteisyrityksen resurssit vuonna 2009	Keskeiset tulokset vuonna 2009
<i>Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus</i> XIX osasto "Tutkimus ja teknologinen kehittäminen sekä avaruus-ala". 187 artikla (entinen EY-sopimuksen 171 artikla): Unioni voi perustaa yhteisyrityksiä tai muita järjestelmiä, jotka ovat tarpeen, jotta unionin tutkimusta, teknologista kehittämistä ja esittelyä koskevat toimintaohjelmat voidaan panna täytäntöön asianmukaisesti. 188 artiklan ensimmäinen kohta (entinen EY-sopimuksen 172 artiklan ensimmäinen kohta): Neuvosto antaa 187 artiklassa tarkoitettujen säännösten komission ehdotuksesta sekä Euroopan parlamenttia ja talous- ja sosiaalikomiteaa kuultuaan.	Tavoitteet Neuvoston asetuksen 73/2008 2 artikla: IMI-yhteisyritys osallistuu Euroopan yhteisön seitsemännen puiteohjelman ja erityisesti seitsemännen puiteohjelman täytäntöön panemiseksi toteutettavan "Yhteistyö"-erityisohjelman aihealueen "Terveys" toteuttamiseen. Sen tavoitteena on parantaa huomattavasti lääkekehitysprosessin toimivuutta ja tehokkuutta, jotta lääkeala tuottaisi pitkällä aikavälillä tehokkaampia ja turvallisempia innovatiivisia lääkkeitä. Erityisesti se: a) tukee kilpailua edeltävän vaiheen lääketutkimusta ja -kehitystä jäsenvaltioissa ja seitsemännen puiteohjelmaan assosioituneissa maissa koordinoitulla lähestymistavalla, jolla pyritään poistamaan lääkekehitysprosessissa todetut tutkimuksen pullonkaulat b) tukee innovatiivisia lääkkeitä koskevan yhteisen teknologia-aloitteen tutkimusohjelman toteuttamista, jäljempänä "tutkimustoitimet", erityisesti myöntämällä	Tehtävät Neuvoston asetuksen liitteenä olevan yhtiöjärjestyksen 1 artikla: IMI-yhteisyrityksen päätehtävät ja toiminta-alat ovat seuraavat: a) varmistaa innovatiivisia lääkkeitä koskevan yhteisen teknologia-aloitteen perustaminen ja keskeinen hallinnointi b) määritellä ja toteuttaa 18 artiklassa tarkoitettujen vuotuisen toteutussuunnitelmien ehdotuspyyntöjen avulla c) tarkistaa säännöllisesti innovatiivisten lääkkeiden alan yhteisen teknologia-aloitteen tutkimusohjelmaa ja tehdä siihen sen toteutusaikana tieteen kehityksen edellyttämät tarkistukset d) hankkia käyttöön tarvittavat julkisen ja yksityisen sektorin voimavarat e) luoda ja kehittää tiivistä ja pitkäaikaista yhteistyötä unionin, alan teollisuuden ja muiden sidosryhmien, kuten sääntelyelinten,	1 – Hallintoneuvosto Hallintoneuvosto on IMI-yhteisyrityksen pääasiallinen päätöksentekelin ja se valvoo yhteisyrityksen toimien toteuttamista. Se varmistaa, että yhteisyritys ja sen osakkaat toimivat tiiviissä yhteistyössä toimia toteutettaessa. Näin ollen se takaa, että IMI-yhteisyrityksen asettamat tavoitteet saavutetaan, muun muassa poistamalla eurooppalaisen lääketutkimuksen ja -kehityksen pullonkaulat ja tukemalla biolääketieteellistä tutkimusta potilaiden eduksi. 2 – Toimitusjohtaja Hallintoneuvoston nimittämä toimitusjohtaja vastaa IMI-yhteisyrityksen päivittäisestä johtamisesta hallintoneuvoston päätösten mukaisesti. Tähän liittyen hänen on säännöllisesti tiedotettava toiminnastaan hallintoneuvostolle ja tieteelliselle komitealle ja vastattava niiden tietopyyntöihin. Toimitusjohtaja on IMI-yhteisyrityksen laillinen edustaja. Hän suorittaa tehtävänsä täysin riippumattomasti ja on vastuuvuolllinen hallintoneuvostolle. 3 – Tieteellinen komitea Tieteellinen komitea on hallintoneuvoston neuvoa-antava elin, joka hoitaa	Talousarvio 81,9 miljoonaa euroa unionin rahoitusosuutena; 50 % käyttökustannuksista EFPIA:n rahoittamia (0,5 miljoonaa). Henkilöstö 31.12.2009 Vuotuisessa henkilöstötaulukossa 29 tointa, joista 12 täytettyä 31.12.2009 ja jotka jatkautuvat seuraavasti: — toimitusjohtaja: 1 — tieteelliset tehtävät: 3 — operatiiviset tehtävät: 5 — hallinnolliset tehtävät: 3.	IMI-yhteisyrityksen perustaminen ja hallinnointi Hallintoneuvosto kokoontui kolme kertaa. Tieteellinen komitea kokoontui myös kolme kertaa. Osallistujavaltioiden edustajien ryhmä kokoontui kaksi kertaa. Hallintoneuvosto nimitti 10. kesäkuuta 2009 IMI-yhteisyrityksen toimitusjohtajaksi Michel Goldmanin, joka aloitti tehtävässään 16. syyskuuta 2009. Siihen saakka kyseisiä tehtäviä hoiti Euroopan komission nimittämä väliaikainen toimitusjohtaja Alain Vanvossel. Vuoden 2009 keskeisenä tehtävänä oli suorittaa valmistelut, jotka olivat tarpeen IMI-yhteisyrityksen 16. marraskuuta saaman itsenäisen aseman kannalta. Näitä valmisteluja olivat muun muassa henkilöstön rekrytointi ja IMI-yhteisyrityksen toimitilojen perustaminen sekä hallinnollisten ja toimintaa koskevien menettelyjen vahvistaminen. Itsenäisen asemansa myötä IMI-yhteisyrityksellä oli toiminnalliset

Perussopimuksen mukainen unionin toimivalta	Yhteisyrityksen toimivaltuudet, sellaisina kuin ne on määritelty neuvoston asetuksessa 73/2008	Hallinto	Yhteisyrityksen resurssit vuonna 2009	Keskeiset tulokset vuonna 2009
	rahoitustukea kilpailuun perustuvien ehdotuspyyntöjen kautta c) varmistaa täydentävyyden muiden seitsemännen puiteohjelman toimien kanssa d) toimii julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuutena, jossa pyritään lisäämään tutkimusinvestointeja biolääketieteen alalla jäsenvaltioissa ja seitsemännen puiteohjelmaan assosioituneissa maissa kokoamalla yhteen resursseja ja lisäämällä julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyötä e) edistää pienten ja keskisuurten yritysten osallistumista yhteisyrityksen toimiin seitsemännen puiteohjelman tavoitteiden mukaisesti.	potilasjärjestöjen, tiedelaitosten ja kliinisten tutkimuskeskusten välillä, sekä alan teollisuuden ja tiedelaitosten välistä yhteistyötä f) helpottaa toiminnan koordinaointia alan kansallisten ja kansainvälisten toimien kanssa g) toteuttaa tiedonvälitys- ja tiedotustoimia h) vaihtaa tietoja ja olla vuorovaikutuksessa jäsenvaltioiden ja seitsemännen puiteohjelmaan assosioituneiden maiden kanssa tätä varten erityisesti perustetun ryhmän, jäljempänä "IMlin osallistuvien valtioiden edustajien ryhmä", kautta i) järjestää vähintään vuosittain tapaaminen sidosryhmien kanssa, jäljempänä "sidosryhmäfoorumi", jotta voidaan varmistaa IMI-yhteisyrityksen tutkimustoimien avoimuus ja läpinäkyvyys sidosryhmien suuntaan j) tiedottaa IMI-yhteisyrityksen kanssa avustussopimuksen tehneille oikeussubjekteille mahdollisuudesta saada lainaa Euroopan investointipankista ja	tehtäviään tiiviissä yhteistyössä hallintoyksikön kanssa ja sen tuella. Tieteellinen komitea antaa neuvoja, jotka liittyvät tutkimusohjelmaan, vuotuisista toteutussuunnitelmaa koskevan ehdotuksen tieteellisiin painotuksiin sekä vuotuisessa toimintakertomuksessa kuvattuihin tieteellisiin saavutuksiin. IMI-yhteisyritystä avustaa myös kaksi ulkopuolista neuvoa-antavaa elintä: 4 – IMlin osallistuvien valtioiden edustajien ryhmä IMlin osallistuvien valtioiden edustajien ryhmä koostuu kunkin jäsenvaltion ja seitsemännen puiteohjelmaan assosioituneen maan edustajasta. Sillä on neuvoa-antava rooli IMI-yhteisyrityksessä, ja se toimii yhdyselimenä IMI-yhteisyrityksen ja kunkin maan asiaan kuuluvien sidosryhmien kanssa. 5 – Sidosryhmäfoorumi Sidosryhmäfoorumi on kaikille sidosryhmille avoin kokous huomautusten esittämistä varten; sen kutsuu koolle toimitusjohtaja vähintään vuosittain. 6 – Ulkoinen tarkastus Tilintarkastustuomioistuin.	valmiudet talousarvionsa toteuttamiseen. Siihen saakka Euroopan komissio vastasi IMI-yhteisyrityksen perustamisesta ja alkuajan toiminnasta yhdessä muiden perustajaosakaiden kanssa IMI-yhteisyrityksen perustamisesta annetun neuvoston asetuksen 16 artiklan mukaisesti. Ehdotuspyynnöt ja hankkeiden hallinnointi Vuonna 2008 käynnistetty ensimmäinen ehdotuspyyntö saatiin päätökseen ja kaksivaiheisessa ehdotuspyyntöprosessissa valittiin 15 hankeehdotusta riippumattomien asiantuntijoiden avulla. Suurin osa avustussopimuksista lähetettiin hankekoordinaattoreille allekirjoitettavaksi, ja hankkeista 10 käynnistyi vuoden loppuun mennessä. IMI-yhteisyrityksen toinen ehdotuspyyntö käynnistettiin 27. marraskuuta 2009; sen ensimmäisen vaiheen määräpäivä on helmikuussa 2010. Tietotekniikan infrastruktuuri Väliaikaiseen IMI-toimipaikkaan asennettiin tietotekniikan infrastruktuuri.

Perussopimuksen mukainen unionin toimivalta	Yhteisyrityksen toimivaltuudet, sellaisina kuin ne on määritelty neuvoston asetuksessa 73/2008		Hallinto	Yhteisyrityksen resurssit vuonna 2009	Keskeiset tulokset vuonna 2009
		erityisesti seitsemännessä puiteohjelmassa perustetusta riskinjakorahoitusvälineestä k) julkaista hankkeita koskevaa tietoa, mukaan luettuina osallistujien nimet ja IMI-yhteisyrityksen kullekin osallistujalle myöntämän rahoitusosuuden määrä l) varmistaa innovatiivisia lääkkeitä koskevan yhteisen teknologia-aloitteen tehokkuus m) harjoittaa muuta toimintaa, joka on tarpeen tämän asetuksen 2 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.	7 – Vastuuvapauden myöntävä viranomainen Parlamentti myöntää neuvoston suosituksesta.		Tuleviin toimitiloihin laaditaan ja asennetaan uusi infrastruktuuri. Ehdotusten toimittamisväline on suunniteltu kokonaan uudelleen: kiinnostuksenilmaisut voidaan esittää ja arvioida hakijoiden muodostamien konsortioiden käyttöön tarkoitettun moduulin avulla (ehdotuspyyntömenettelyn 1. vaihe). Viestintä Vuoden 2009 aikana järjestettiin kolme suurta viestintätapahtumaa. Syyskuun 14 päivänä pidettiin lehdistötilaisuus, jossa esiteltiin uusi toimitusjohtaja ja IMI-yhteisyrityksen toisen ehdotuspyyntömenettelyn aihealueet. Marraskuun 17 päivänä järjestettiin tiedotuspäivä, jossa jaettiin mahdollisille ehdotuksen tekijöille tietoa toisesta ehdotuspyynnöstä. Joulukuun 15 päivänä järjestettiin tilaisuus IMI-yhteisyrityksen itsenäisen aseman kunniaksi.

Lähde: Yhteisyrityksen toimittamat tiedot.

YHTEISYRITYKSEN VASTAUKSET**Talousarvion toteutuminen***Kohta 16*

IMI-yhteishanke myöntää maksujen vähäisen toteutumisasteen vuonna 2009, mikä johtui yhteishankkeen käynnistysvaiheesta.

Sisäiset valvontajärjestelmät*Kohdat 20–21*

IMI-yhteishanke ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen kommentit. Yhteishanke jatkaa sisäisen valvontansa kehittämistä ja on ryhtymässä toimiin tilintarkastustuomioistuimen esiin nostaminen seikkojen hoitamiseksi.

Sopimuksen puuttuminen isäntävaltion kanssa*Kohta 22*

IMI-yhteishanke jatkaa yhteistyötä isäntävaltion kanssa tehtävän sopimuksen määräysten täytäntöön panemiseksi ja odottaa sopimuksen allekirjoittamiseen tähtäävän menettelyn seuraavien vaiheiden tulosta.

Sisäisen tarkastuksen toiminto ja komission sisäisen tarkastuksen palvelu*Kohta 23*

Sisäinen tarkastaja nimitetään toimeensa marraskuussa 2010.

KERTOMUS

**ITERistä ja fuusioenergian kehittämisestä vastaavan eurooppalaisen yhteisyrityksen tilinpäätöksestä
31. joulukuuta 2009 päättyneeltä varainhoitovuodelta sekä yhteisyrityksen vastaukset**

(2010/C 342/04)

SISÄLLYS

	<i>Kohta</i>	<i>Sivu</i>
JOHDANTO	1–4	23
TARKASTUSLAUSUMA	5–14	23
TALOUSARVIO- JA VARAINHALLINTOA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET	15–18	24
MUUT KYSYMYKSET	19–33	24
Taulukko		26
Yhteisyrityksen vastaukset		27

JOHDANTO

1. Eurooppalainen yhteisyritys ITERiä⁽¹⁾ ja fuusioenergian kehittämistä varten perustettiin 35 vuoden jaksoksi maaliskuussa 2007⁽²⁾. Fuusiotoimintojen kehittäminen on keskitetty Ranskan Cadaracheen, mutta yhteisyrityksen toimipaikka on Barcelonassa.

2. Yhteisyrityksen osakkaita ovat Euroopan atomienergia-yhteisö (Euratom), jota edustaa Euroopan komissio, Euratomin jäsenvaltiot sekä kolmannet maat, jotka ovat tehneet Euratomin kanssa yhteistyösopimuksen hallitun ydinfuusion alalla ja ilmaisevat halukkuutensa tulla yhteisyrityksen osakkaiksi (31.12.2009: Sveitsi).

3. Yhteisyrityksen tehtävänä on (ks. myös taulukko):

- a) vastata Euratomin osuudesta fuusioenergia-alan kansainvälisessä ITER-organisaatiossa⁽³⁾;
- b) vastata Euratomin osuudesta Japanin kanssa toteutettavissa fuusioenergian nopeaan toteuttamiseen tähtäävissä laajemman lähestymistavan toiminna (yhteiset täydentävät fuusiotoimintatoimet);
- c) valmistella ja koordinoita toimintaohjelmaa, jolla valmistellaan koefuusioreaktorin ja muiden asiaan liittyvien laitteistojen, kuten kansainvälisen fuusiomateriaalien säteilytyslaitoksen (International Fusion Materials Irradiation Facility), rakentamista.

4. Kun yhteisyritys perustettiin, sen varojen ohjeelliseksi kokonaismääräksi määritettiin 9 653 miljoonaa euroa kaudelle 2007–2041. Euratomin kokonaisrahoitusosuudeksi vahvistettiin 7 649 miljoonaa euroa, josta enintään 15 prosenttia oli tarkoitettu hallintomeneihin. Muut varat koostuvat ITERin isäntävaltion Ranskan osuuksista, vuotuisista osakasosuuksista ja muiden yhteisyrityksen osakkaiden kuin Euratomin vapaaehtoisista maksuosuuksista sekä hallintoneuvoston hyväksymien ehdoin saatavista muista varoista. Tilintarkastustuomioistuin panee merkille, että ITER-hanke edellyttää huomattavia lisäresursseja (ks. kohdat 31–33).

⁽¹⁾ ITER: International Thermonuclear Experimental Reactor (kansainvälinen lämpöydinkooreaktori).

⁽²⁾ Neuvoston päätös 2007/198/Euratom, tehty 27 päivänä maaliskuuta 2007, eurooppalaisen yhteisyrityksen perustamisesta ITERiä ja fuusioenergian kehittämistä varten sekä etujen myöntämisestä perustetulle yhteisyritykselle (EUVL L 90, 30.3.2007, s. 58).

⁽³⁾ Fuusioenergia-alan kansainvälinen ITER-organisaatio perustettiin lokakuussa 2007 alun perin 35 vuoden jaksoksi. Organisaation tehtävänä on panna täytäntöön ITER-hanke, jonka avulla pyritään osoittamaan tieteellisesti ja teknologisesti fuusioenergian toteutettavuus energianlähteenä. Organisaatioon kuuluvat Euratom, Kiinan kansantasavalta, Intian tasavalta, Japani, Korean tasavalta, Venäjän federaatio ja Yhdysvallat.

TARKASTUSLAUSUMA

5. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 287 artiklan 1 kohdan mukaisesti ITERistä ja fuusioenergian kehittämisestä vastaavan eurooppalaisen yhteisyrityksen tilinpäätöksen⁽⁴⁾, joka sisältää ”tilinpäätösasiakirjat”⁽⁵⁾ ja ”selvityksen talousarvion toteuttamisesta”⁽⁶⁾ 31. joulukuuta 2009 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden.

6. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma annetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002⁽⁷⁾ 185 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Pääjohtajan vastuu

7. Tulojen ja menojen hyväksyjänä pääjohtaja toteuttaa tulot ja menot sisältävää talousarviota yhteisyrityksen taloushallintoa koskevien sääntöjen mukaisesti⁽⁸⁾ omalla vastuullaan ja hyväksytyjen määrärahojen rajoissa⁽⁹⁾. Pääjohtajan vastuulla on kehittää⁽¹⁰⁾ sellainen organisaatorakenne sekä sisäiset hallinto- ja valvontajärjestelmät ja -menettelyt, joiden pohjalta on toisaalta mahdollista laatia tilinpäätös⁽¹¹⁾, jossa ei ole petoksesta tai virheestä johtuvia olennaisesti virheellisiä tietoja, ja toisaalta varmistaa tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus.

Tilintarkastustuomioistuimen vastuu

8. Tilintarkastustuomioistuimen vastuulla on antaa tarkastuksensa perusteella tarkastuslausuma yhteisyrityksen tilinpäätöksen luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta.

⁽⁴⁾ Tilinpäätökseen on liitetty mukaan varainhoitovuoden talousarvio ja varainhallintoa koskeva selvitys, jossa muun muassa annetaan tiedot määrärahojen täytäntöönpanoasteesta sekä esitetään yhteenvedo budjettikohtien välisistä määrärahasiirroista.

⁽⁵⁾ Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, oman pääoman muutoksia koskevan laskelman sekä tilinpäätöksen liitteet, joihin sisältyy kuvaus keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

⁽⁶⁾ Selvitys talousarvion toteuttamisesta sisältää talousarvion toteutuslaskelman liitteineen.

⁽⁷⁾ EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1.

⁽⁸⁾ Hallintoneuvosto vahvisti ITERistä ja fuusioenergian kehittämisestä vastaavan eurooppalaisen yhteisyrityksen taloushallintoa koskevat säännöt 22. lokakuuta 2007.

⁽⁹⁾ Komission asetus (EY, Euratom) N:o 2343/2002, annettu 19 päivänä marraskuuta 2002 (EYVL L 357, 31.12.2002, s. 72), 33 artikla.

⁽¹⁰⁾ Asetus (EY, Euratom) N:o 2343/2002, 38 artikla.

⁽¹¹⁾ EU:n elinten tilinpäätöksiä ja kirjanpitoa koskevat säännöt on esitetty asetuksen (EY, Euratom) N:o 2343/2002 VII osaston 1 luvussa. Asetusta on viimeksi muutettu 9 päivänä heinäkuuta 2008 annetulla asetuksella (EY, Euratom) N:o 652/2008 (EUVL L 181, 10.7.2008, s. 23). Säännöt on liitetty sellaisenaan yhteisyrityksen taloushallintoa koskeviin sääntöihin.

22. Kuten jo vuoden 2008 osalta tuotiin esille, tilinpitäjä ei ole vielä validoinut järjestelmien perustana olevia toimintaprosesseja, vaikka validointia edellytetään yhteisyrityksen taloushallintoa koskevissa säännöissä.

23. Yhteisyritys perusti sisäisestä tarkastuksesta vastaavan yksikön heinäkuussa 2009. Tähän mennessä ei ole kuitenkaan vielä suoritettu hallintojärjestelmien arviointia eikä sisäisen valvonnan järjestelmien tehokkuuden arviointia, vaikka niiden suorittamista edellytetään yhteisyrityksen taloushallintoa koskevissa säännöissä. Arviointi olisi erityisen tärkeä vuonna 2009 tapahtuneen yhteisyrityksen sisäisen uudelleenjärjestelyn kannalta.

24. Tilintarkastustuomioistuin testasi 31 tapahtuman otoksen. Kahdessa tapauksessa yhteisyritys oli taloushallintoa koskevien sääntöjensä vastaisesti tehnyt talousarviositoumuksen vasta sen jälkeen, kun se oli jo tehnyt oikeudelliset sitoumukset. Kahdessa muussa tapauksessa maksujen suorittamista edeltävien hyväksymismenettelyistä ei ollut riittävää todentavaa aineistoa.

25. Tarkastusotokseen kuului 584 000 euron avustismaksu, jonka osalta tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että maksun hyväksyjä oli saanut valtuutuksen hyväksyä enintään 200 000 euron suuruisia avustismaksuja. Tarkastusotokseen kuului myös yli 10 miljoonan euron suuruinen maksu, joka liittyi rakennusalueen pohjatöihin: tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että yhteisyritys oli tarkistanut maksun ainoastaan muodollisesti. Muodollinen tarkistus ei kuitenkaan anna varmuutta etenkin avustussopimuksen taloudellisten vaatimusten noudattamisesta eikä kustannusten tukikelpoisuudesta.

Osakkaiden rahoitusosuuksien viivästyminen

26. Tilintarkastustuomioistuin pani vuonna 2008 merkille, että useat yhteisyrityksen osakkaat eivät maksaneet osakasuuksiaan hallintoneuvoston asettaman määräajan puitteissa.

27. Vuonna 2009 osakkaiden oli maksettava vuotuiset rahoitusosuutensa 31. toukokuuta 2009 mennessä. Yhteisyritys lähetti osakkaille useita muistutuksia, mutta kaksi osakasta ei siitä huolimatta ollut maksanut osuuttaan vuoden 2009 loppuun mennessä.

Tilintarkastustuomioistuimen jaosto II on tilintarkastustuomioistuimen jäsenen Morten LEVY-SOHNin johdolla hyväksynyt tämän kertomuksen Luxemburgissa 20. lokakuuta 2010 pitämässään kokouksessa.

Yhteisyrityksen taloushallintoa koskevat säännöt

28. Tilintarkastustuomioistuin toi vuonna 2008 esille useita seikkoja, joiden osalta ITERin taloushallintoa koskevia sääntöjä olisi tarpeen muuttaa yhteisyrityksen rahoituskehyksen parantamiseksi⁽¹³⁾. Taloushallintoa koskeviin sääntöihin ei ollut tehty muutoksia vuoden 2009 loppuun mennessä.

Komission sisäisen tarkastuksen osaston tehtävä

29. Tilintarkastustuomioistuin korosti lausunnossaan nro 4/2008, että ITERin taloushallintoa koskevissa säännöissä ei mainita komission sisäisen tarkastajan valtuuksia toimittaa yhteisyritykseen kohdistuvia tarkastuksia.

30. Tilintarkastustuomioistuin toistaa, että varainhoidon puitteasetuksen mukaan komission sisäisellä tarkastajalla on pääsääntöisesti EU:n elimiin sekä yhteisyrityksiin samat valtuudet kuin komission yksiköihin.

ITER-hankkeen tilanne

31. Komissio antoi Euroopan parlamentille ja neuvostolle toukokuussa 2010 tiedonannon ITER-hankkeen tilanteesta⁽¹⁴⁾. Komission päätelmien mukaan ITERin kustannusten huomattava nousu edellyttää yhteisyrityksen hallinnon sekä hankintamenettelyiden tarkastamista ja kestäväen rahoituskehyksen perustamista. Komissio arvioi esimerkiksi, että vuosina 2012 ja 2013 tarvitaan noin 1,4 miljardia euroa kattamaan Euratomin osuus ITERiin liittyvästä kustannusten noususta.

32. Neuvosto vahvisti tukensa ITER-hankkeelle marraskuussa 2009 ja heinäkuussa 2010 pitämässään kokouksissa, mutta neuvosto ja Euroopan parlamentti eivät vielä syyskuussa 2010 olleet antaneet hyväksyntäänsä vuosia 2012 ja 2013 koskevalle lisärahoitukselle, joka liittyy Euratomin osuuteen ITER-hankkeesta.

33. Tilintarkastustuomioistuin panee merkille, että edellä mainitut seikat saattavat vaikuttaa merkittävästi yhteisyrityksen toimintoihin ja talousarvioon.

Tilintarkastustuomioistuimen puolesta

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

presidentti

⁽¹³⁾ Lausunto nro 4/2008 ITERistä ja fuusioenergian (Fusion for Energy) kehittämisestä vastaavan eurooppalaisen yhteisyrityksen taloushallintoa koskevista säännöistä sekä tilintarkastustuomioistuimen kertomus ITERistä ja fuusioenergian kehittämisestä vastaavan eurooppalaisen yhteisyrityksen tilinpäätöksestä 31. joulukuuta 2008 päättyneeltä varainhoitovuodelta (EUVL C 310, 18.12.2009, s. 1), kohdat 21–23.

⁽¹⁴⁾ Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille: ITER-hankkeen tilanne ja mahdollinen jatko (SEK(2010) 571, 4. toukokuuta 2010).

Taulukko

ITERistä ja fuusioenergian kehittämisestä vastaava eurooppalainen yhteisyritys (Barcelona)

Perussopimuksen mukainen unionin toimivalta	Yhteisyrityksen toimivaltuudet sellaisina kuin ne on määritellyt neuvoston päätöksessä 2007/198/Euratom		Hallinto	Yhteisyrityksen resurssit vuonna 2009	Keskeiset tulokset vuonna 2009
Euroopan atomienergiayhteisö Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimus, yhteisyrityksiä koskeva V luku. Erityisesti seuraavat artikkelit: 45 artikla: ”Yhteisön ydintekni- sen teollisuuden kehitykselle erityisen tärkeitä yrityksiä voidaan perustaa tässä sopimuksessa tarkoitettuina yhteisyrityksinä seuraavien artiklojen määräysten mukaisesti.” 49 artikla: ”Yhteisyritys perustetaan neuvoston päätöksellä. Jokainen yhteisyritys on oikeushenkilö.”	Tavoitteet — Vastata Euroopan atomienergiayhteisön (Euratom) osuudesta fuusioenergia-alan kansainvälisessä ITER-organisaatiossa — vastata Euratomin osuudesta Japanin kanssa toteutettavissa fuusioenergian nopeaan toteuttamiseen tähtäävissä laajemman lähestymistavan toimissa — valmistella ja sovittaa yhteen toimintaohjelma, jolla valmistellaan koefuusioreaktorin ja muiden asiaan liittyvien laitteistojen, kuten kansainvälisen fuusiomateriaalien säteilytyslaitoksen (International Fusion Materials Irradiation Facility, IFMIF), rakentamista.	Tehtävät — Valvoa ITER-hankkeen sijoituspaikan valmisteluja — hankkia ITER-organisaation käyttöön komponentteja, laitteita, materiaaleja ja muita voimavaroja — hallinnoida hankintajärjestelyjä suhteessa ITER-organisaatioon ja varsinkin tähän liittyviä laadunvarmistusmenettelyjä — valmistella ja sovittaa yhteen Euratomin osallistumista ITER-hankkeen tieteelliseen ja tekniseen hyödyntämiseen — sovittaa yhteen tieteellisiä ja teknologisia tutkimus- ja kehitystoimia, joilla tuetaan Euratomin osuutta ITER-organisaatiossa — vastata Euratomin rahoitussuudesta ITER-organisaatiossa — toteuttaa järjestelyt henkilöstön antamiseksi ITER-organisaation käyttöön — toimia yhteyskanavana ITER-organisaatioon päin ja harjoittaa muunlaista ITER-sopimusta hyödyttävää toimintaa.	1 – Hallintoneuvosto Hallintoneuvosto vastaa yhteisyrityksen valvon- nasta sen pyrkiessä tavoitteisiinsa sekä varmistaa toiminnassaan tiiviin yhteistyön yhteisyrityksen ja sen osakkaiden välillä. 2 – Hallitus Hallitus avustaa hallintoneuvostoa sen päätösten valmistelussa ja suorittaa muut hallintoneuvoston sille osoittamat tehtävät. 3 – Tieteellinen ohjelmaryhmä Tieteellinen ohjelmaryhmä antaa hallintoneuvostolle ja pääjohtajalle tarvittaessa neuvoja hankesuunnitelman ja työohjelmien laadintaan ja täytäntöönpanoon liittyvissä kysymyksissä. 4 – Pääjohtaja Pääjohtaja vastaa toimitusjohtajana yhteisyrityksen päivittäisestä johtamisesta, ja hän on sen lail- linen edustaja. 5 – Ulkoinen tarkastus Tilintarkastustuomioistuin. 6 – Sisäinen tarkastus Perustettiin 1. heinäkuuta 2009. 7 – Vastuuvapauden myöntävä viranomainen Euroopan parlamentti myöntää neuvoston suosi- tuksesta.	Varainhoitovuoden 2009 lopullinen ta- lousarvio 173,61 miljoonaa eu- roa, josta unionin rahoi- tusosuus 80,6 prosent- tia. (149,8 miljoonaa euroa vuonna 2008) Henkilöstö 31.12.2009 — Henkilöstötaulu- kossa 199 tointa, joista 31.12.2009 täytettyjä 147 (153, kun otetaan huomioon tehtyt työtärjoukset, joi- hin on saatu myöntävä vastaus; täytetyistä toimista 40 on pysyviä ja 113 väliaikaisia). — 66 muuta tointa (sopimussuhteiset toimihenkilöt ja komennuksella ole- vat kansalliset asi- antuntijat). — Henkilöstö yhe- teensä: 213 (219, kun otetaan huo- mioon tehtyt työ- tarjoukset, joihin on saatu myöntävä vastaus).	Kansainväliset ITER-sopimukset ja laa- jemman lähestymistavan sopimukset — Toimintasopimukset: tehtiin 47 sopi- musta, joiden yhteisarvo 142,5 miljoon- naa euroa (51 käynnistetty). — Hankintajärjestelyt: ITER-hanke: 8 järjes- telyä (400 miljoonaa euroa), laajemman lähestymistavan hankkeet: 3 järjestelyä (19 miljoonaa euroa). — F4E:lle myönnetty ITER-määrärahat: 2,92 kIUA (ITERin laskentayksikkö) (4,4 miljoonaa euroa). — Avustukset: 30 avustuksen yhteisarvo 15,9 miljoonaa euroa (30 käynnistetty). — Hallinnolliset sopimukset: 5 sopimuksen yhteisarvo 6 miljoonaa euroa (7 käynnis- tetty). — Talousarvion toteuttamisaste: maksusi- toumusmäärärahat 98,9 prosenttia ja maksumäärärahat 65,3 prosenttia. — Organisaation kehittäminen: F4E rekry- toi 58 virkamiestä ja väliaikaista toimi- henkilöä sekä 34 sopimussuhteista toi- mihenkilöä. — Perustettiin sisäistä tarkastusta koskeva toiminto ja tietosuojaa koskeva toiminto. — Komiteat: hallintoneuvosto kokoontui neljästi, hallitus 7 kertaa ja tekninen asi- antuntijaryhmä kolmesti.

Lähde: Yhteisyrityksen toimittamat tiedot.

YHTEISYRITYKSEN VASTAUKSET**Talousarvion toteutuminen***Kohta 15*

F4E yhtyy tilintarkastustuomioistuimen huomioihin. Maksujen maksamista parannetaan vuonna 2010 tehos-
tamalla toimintamenojen raportointi- ja valvontamekanismeja talousarvion toteuttamisessa.

Tilinpäätös: osakkaiden maksuosuudet*Kohdat 16–18*

F4E yhtyy tilintarkastustuomioistuimen huomioihin, jotka koskevat yleisesti yhteisyrityksiä ja komission
aikomusta laatia yksityiskohtaisia ohjeita osakkaiden maksuosuuksien esittämisestä tilinpäätöksessä.

Sisäisen valvonnan järjestelmät*Kohta 19*

F4E yhtyy tilintarkastustuomioistuimen huomioihin ja korostaa, että organisaation valvontakehyksen lujit-
taminen on yksi sen ensisijaisista tavoitteista. On kuitenkin syytä ottaa huomioon, että sisäisen valvonnan
kehittäminen, toteuttaminen ja seuranta nuorena, nopeasti kasvavassa organisaatioissa vie paljon aikaa ja
voimavaroja, etenkin kun organisaatio hakee samaan aikaan itselleen sopivia hallintojärjestelmiä.

Vuosina 2009 ja 2010 on edistytty merkittävästi muun kuin varainhoidon valvonnan kehittämisessä eri-
tyisesti seuraavilla aloilla:

- toimenkuvaukset
- eettiset arvot ja organisaation arvot
- henkilöstön arviointi ja kehittäminen
- prosessit ja menettelyt
- liiketoiminnan jatkuvuus
- asiakirjojen hallinta
- sisäinen tarkastus.

Kohta 20

F4E yhtyy tilintarkastustuomioistuimen huomioihin ja on ottamassa käyttöön sopimusten hallinnointityö-
kalua. Lisäksi F4E on kehittämässä järjestelmällisiä työkaluja talousarvion valmisteluun/toteuttamiseen (tuot-
taa myös automaattisen tulostaulun) sekä talousarviota ja voimavaroja koskevien tietojen raportointiin.

Kohdat 21 ja 23

Sisäisen tarkastuksen yksikkö keskittyi ensimmäisinä kuukausina neuvontatoimintaan ja valmiuksien kehit-
tämiseen, ja ensimmäinen varsinainen tarkastus, joka kohdistui rahoitusprosesseihin, käynnistyi marras-
kuussa 2009 ja saatiin päätökseen toukokuussa 2010. Pääjohtaja vahvisti vuotuisen tarkastussuunnitelman
vuosiksi 2009/2010 ja hallintoneuvosto hyväksyi sen 27. tammikuuta 2010.

Varainhoidon valvonnan alalla F4E:n rahoitusprosesseihin kohdistuvassa sisäisessä tarkastuksessa käsitellään jo useita monialaisia asioita, jotka ovat huhtikuussa 2009 toteutetun organisaatiouudistuksen myötä liittyneet varainhoitoon. Tilintarkastustuomioistuimen esittämiä huolenaiheita on tarkasteltu tämän sisäisen tarkastuksen yhteydessä. Sisäisen tarkastajan suositusten mukaisesti on laadittu toimintasuunnitelma, jolla pyritään muun muassa varmistamaan varainhoitotehtävien välttämätön erottaminen toiminnallisista tehtävistä. Toimintasuunnitelman täytäntöönpano aloitettiin elokuussa 2010, ja se pitäisi saada pääosin päätökseen ennen vuoden loppua.

Kohta 22

F4E yhtyy tilintarkastustuomioistuimen huomioihin. Tilinpitäjä ei ole vielä virallisesti validoinut kirjanpitojärjestelmiä, sillä kaikkia niiden perustana olevia prosesseja ei ole vielä vahvistettu.

Kohta 24

Talousarvioon liittyvien rajoitusten takia F4E ei pystynyt sitomaan koko summaa, joka oli peräisin ITER-hankkeen tärkeimpien toimijoiden välillä tehdystä sopimuksesta. Vuoden 2010 loppuun mennessä F4E:n pitäisi pystyä sitomaan koko kansainvälisen organisaation maksuosuuden summa, kun neuvosto tekee marraskuussa päätöksen ITERistä ja F4E:n talousarviota vuodeksi 2010 muutetaan uudelleen.

Kohta 25

F4E yhtyy tilintarkastustuomioistuimen huomioihin tarkastuksen kohteena olleesta avustuksesta. Tilanne on nyt korjattu siten, että menojen ja tulojen hyväksyjälle myönnetyn valtuutuksen enimmäisrajaa on nostettu.

F4E yhtyy myös tilintarkastustuomioistuimen huomioihin tarkastuksen kohteena olleesta sijoituspaikan valmistelutöitä koskeneesta maksusta. Yleisesti ottaen F4E aikoo analysoida ja tarkastella sisäisiä menettelyjä muun muassa sisäisten ennakkotarkastusten parantamiseksi.

Osakkaiden maksuosuuksien viivästyminen

Kohdat 26–27

F4E yhtyy tilintarkastustuomioistuimen huomioihin. Tilanne on parantunut vuonna 2010 ennakkoinnin ja ehkäisevien toimien lisääntymisen myötä. Vuonna 2011 F4E aikoo vahvistaa varhaisvaroitusta entisestään lähettämällä arvion jokaisen osakkaan maksuosuudesta vuonna 2011. Osakkaat saivat jo huhtikuussa 2010 tiedon vuoden 2011 maksuosuudesta, ja heille lähetetään virallinen vahvistus lopullisesta summasta, kun hallintoneuvosto on hyväksynyt vuoden 2011 talousarvion marraskuussa 2010.

Yhteisyrityksen taloushallintoa koskevat säännöt

Kohta 28

F4E yhtyy tilintarkastustuomioistuimen huomioihin. F4E katsoo, että sen oli järkevää ja tehokasta kerätä muutama vuosi kokemusta sääntöjen täytäntöönpanosta, ennen kuin se mahdollisesti ehdottaa muutosta taloushallintoa koskeviin sääntöihin. Muutosehdotuksessa pitäisi myös ottaa huomioon F4E:n perussäännön mahdollinen muutosehdotus (kunhan hallintoneuvosto on hyväksynyt sen) ja siitä neuvoston kanssa käytyvät keskustelut. F4E:n taloushallintoa koskevien sääntöjen muuttamista varten on perustettu sisäinen työryhmä, ja muutosehdotus on tarkoitus esittää hyväksyttäväksi ennen vuoden 2010 loppua.

Komission sisäisen tarkastuksen osaston rooli

Kohdat 29 ja 30

F4E:n perussäännön tarkistuksen yhteydessä on tarkoitus selvittää varainhoidon puiteasetuksen sovellettavuutta yhteisyrityksen sisäisessä tarkastuksessa. Selvennystä odotettaessa F4E:n taloushallintoa koskevien sääntöjen muutosehdotuksessa, jota parhaillaan laaditaan, otetaan jo huomioon tilintarkastustuomioistuimen huomautus ja voimassa olevat yleiset määräykset, joiden nojalla komission sisäiset tarkastajat voivat tarkastaa EU:n elimiä.

ITER-hankkeen asema*Kohdat 31–33*

F4E haluaa korostaa, että vaikka tieto pitääkin paikkansa, se kuvastaa keskustelujen tilannetta syyskuussa 2010, kun komissio oli julkaissut ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta ja moitteettomasta varainhoidosta 17 päivänä toukokuuta 2006 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen muuttamisesta monivuotisen rahoituskehyn osalta ITER-hankkeen lisärahoitustarpeen kattamiseksi (KOM(2010) 403, 20.7.2010).

KERTOMUS

uuden sukupolven eurooppalaisen ilmaliikenteen hallintajärjestelmää (SESAR) koskevan yhteisyrityksen tilinpäätöksestä 31. joulukuuta 2009 päättyneeltä varainhoitovuodelta sekä yhteisyrityksen vastaukset

(2010/C 342/05)

SISÄLLYS

	<i>Kohta</i>	<i>Sivu</i>
JOHDANTO	1–5	31
TARKASTUSLAUSUMA TALOUSARVIO- JA VARAINHALLINTOA KOSKEVAT	6–15	31
HUOMAUTUKSET	16–22	32
MUUT KYSYMYKSET	23–32	32
Taulukko		34
Yhteisyrityksen vastaukset		37

JOHDANTO

1. Brysselissä sijaitseva SESAR-yhteisyritys perustettiin helmikuussa 2007 ⁽¹⁾ hallinnoimaan SESAR-hankkeen (uuden sukupolven eurooppalaisen ilmailukenteen hallintajärjestelmä) toimia.

2. SESAR-hankkeen avulla pyritään nykyaikaistamaan Euroopan ilmailukenteen hallintaa. Hanke jakautuu kolmeen eri vaiheeseen:

a) Määrittelyvaihe käynnistyi vuonna 2005. Vaiheen johdosta vastasi Euroopan lennonvarmistusjärjestö (Eurocontrol), ja siihen suunnattiin yhteisrahoitusta EU:n talousarviosta Euroopan laajuisia liikenneverkkoja koskevasta ohjelmasta. Toiminnan perusteella laadittiin eurooppalainen ilmailukenteen hallinnan yleissuunnitelma, jossa määritetään uuden sukupolven ilmailukenteen hallintajärjestelmien sisältö ja kehittämistä sekä käyttöönottoa koskevat suunnitelmat.

b) Kehitysvaihetta (2008–2013) hallinnoi SESAR-yhteisyritys (ks. myös *taulukko*). Vaiheen aikana laaditaan uusia teknologisia järjestelmiä, osia ja toimintamenettelyjä eurooppalaisen ilmailukenteen hallinnan yleissuunnitelman mukaisesti.

c) Käyttöönottovaihetta (2014–2020) johtavat teollisuuden yhteistyökumppanit ja alan toimijat; tavoitteena on tuottaa ja toteuttaa laajalti uusi ilmailukenteen hallinnan infrastruktuuri.

3. Yhteisyritys on julkisen ja yksityisen sektorin yhteishanke. Yhteisyrityksen perustajaosakkaita ovat Euroopan unioni, jota edustaa Euroopan komissio, ja Euroopan lennonvarmistusjärjestö, jota edustaa sen virasto. Kiinnostuksenilmaisupyynnön perusteella valittiin yhteisyrityksen osakkaiksi 15 julkista ja yksityistä lennonvarmistusalan yritystä. Niihin lukeutuu esimerkiksi lennonvarmistuspalvelujen tarjoajia, maalaitteiden valmistajia sekä ilmailu- ja avaruusteollisuuden laitevalmistajia, ilmaluonnon valmistajia, lentokenttäviranomaisia ja lentokoneen laitteiden valmistajia.

4. SESAR-hankkeen kehitysvaiheen talousarvio on 2,1 miljardia euroa, josta EU, Eurocontrol ja toimiin osallistuvat julkiset ja yksityiset yhteistyökumppanit vastaavat samansuuruisilla osuuksilla. EU:n osuus rahoitetaan seitsemänneistä tutkimuksen ja kehittämisen puiteohjelmasta ja Euroopan laajuisia liikenneverkkoja koskevasta ohjelmasta. Noin 90 prosenttia Eurocontrolin ja muiden osallistujien rahoitusosuuksista perustuu luontoissuorituksiin.

5. SESAR-yhteisyritys alkoi toimia itsenäisesti 10. elokuuta 2007.

⁽¹⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 219/2007, annettu 27 päivänä helmikuuta 2007, yhteisyrityksen perustamisesta uuden sukupolven eurooppalaisen ilmailukenteen hallintajärjestelmän (SESAR) kehittämiseksi (EUVL L 64, 2.3.2007, s. 1), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 16 päivänä joulukuuta 2008 annetulla asetuksella (EY) N:o 1361/2008 (EUVL L 352, 31.12.2008, s. 12).

TARKASTUSLAUSUMA

6. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 287 artiklan 1 kohdan mukaisesti SESAR-yhteisyrityksen tilinpäätöksen ⁽²⁾, joka sisältää ”tilinpäätösasiakirjat” ⁽³⁾ ja ”selvityksen talousarvion toteuttamisesta” ⁽⁴⁾ 31. joulukuuta 2009 päättäneeltä varainhoitovuodelta, ja tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden.

7. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma annetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 ⁽⁵⁾ 185 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Pääjohtajan vastuu

8. Tulojen ja menojen hyväksyjänä pääjohtaja toteuttaa tulot ja menot sisältävää talousarviota yhteisyrityksen varainhoitoa koskevien sääntöjen mukaisesti ⁽⁶⁾ omalla vastuullaan ja hyväksytyjen määrärahojen rajoissa ⁽⁷⁾. Pääjohtajan vastuulla on kehittää ⁽⁸⁾ sellainen organisaatorakenne sekä sisäiset hallinto- ja valvontajärjestelmät ja -menettelyt, joiden pohjalta on toisaalta mahdollista laatia tilinpäätös ⁽⁹⁾, jossa ei ole petoksesta tai virheestä johtuvia olennaisesti virheellisiä tietoja, ja toisaalta varmistaa tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus.

Tilintarkastustuomioistuimen vastuu

9. Tilintarkastustuomioistuimen vastuulla on antaa tarkastuksensa perusteella tarkastuslausuma yhteisyrityksen tilinpäätöksen luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta.

⁽²⁾ Tilinpäätökseen on liitetty mukaan varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallintoa koskeva selvitys, jossa muun muassa annetaan tiedot määrärahojen täytäntöönpanoasteesta sekä esitetään yhteenvedo budjettikohtien välisistä määrärahasiirroista.

⁽³⁾ Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, oman pääoman muutoksia koskevan laskelman sekä tilinpäätöksen liitteet, joihin sisältyy kuvaus keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

⁽⁴⁾ Selvitys talousarvion toteuttamisesta sisältää talousarvion toteutuslaskelman liitteineen.

⁽⁵⁾ EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1.

⁽⁶⁾ SESAR-yhteisyrityksen varainhoitoa koskevat säännöt, jotka hallinto-neuvosto vahvisti 28. heinäkuuta 2009.

⁽⁷⁾ Komission asetus (EY, Euratom) N:o 2343/2002, annettu 19 päivänä marraskuuta 2002 (EYVL L 357, 31.12.2002, s. 72), 33 artikla.

⁽⁸⁾ Asetus (EY, Euratom) N:o 2343/2002, 38 artikla.

⁽⁹⁾ Erillisvirastojen tilinpäätöksiä ja kirjanpitoa koskevat säännöt on esitetty asetuksen (EY, Euratom) N:o 2343/2002 VII osaston 1 luvussa. Asetusta on viimeksi muutettu 9 päivänä heinäkuuta 2008 annetulla asetuksella (EY, Euratom) N:o 652/2008 (EUVL L 181, 10.7.2008, s. 23). Säännöt on sisällytetty sellaisenaan yhteisyrityksen varainhoitoa koskeviin sääntöihin.

10. Tilintarkastustuomioistuinin toimitti tarkastuksensa kansainvälisten tarkastusstandardien ja eettisten ohjeiden (IFAC ja ISSAI) ⁽¹⁰⁾ mukaisesti. Kyseisissä standardeissa edellytetään, että tilintarkastustuomioistuin noudattaa eettisiä ohjeita ja suunnittelee ja toimittaa tarkastuksen siten, että sen avulla saadaan kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä olennaisia virheitä ja ovatko tilien perustana olevat toimet lailliset ja asianmukaiset.

11. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen osana toteutettiin menettelyjä, joiden tarkoituksena oli saada todentavaa aineistoa tilinpäätöksen sisältyvistä määristä ja tilinpäätöstiedoista ja tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Tilintarkastustuomioistuimen tehtävänä on valita käytettävät menetelmät sekä arvioida, kuinka suuri on riski, että tilinpäätöksen sisältyy petoksista tai virheistä johtuvia olennaisesti virheellisiä tietoja tai laittomia tai sääntöjenvastaisia toimia. Kyseisissä riskinarvioinneissa arvioidaan tarkastuskohteen sisäistä valvontaa tilinpäätöksen laatimisen ja esittämisen kannalta, ja tämän pohjalta suunnitellaan tilanteeseen sopivat tarkastusmenettelyt. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen yhteydessä arvioidaan myös sovellettujen tilinpäätösperiaatteiden ja johdon esittämien kirjanpidollisten arvioiden asianmukaisuutta sekä tilinpäätöksen yleistä esittämistapaa.

12. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että saatu todentava aineisto on riittävä ja sopiva jäljempänä olevien lausumien perustaksi.

Lausuma tilien luotettavuudesta

13. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että SESAR-yhteisyrityksen tilinpäätös antaa olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot yhteisyrityksen taloudellisesta asemasta 31 päivästä joulukuuta 2009 sekä toimien tuloksista ja rahavirroista päättyneeltä varainhoitovuodelta yhteisyrityksen varainhoitoa koskevien sääntöjen mukaisesti.

Lausuma tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

14. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että SESAR-yhteisyrityksen 31 päivänä joulukuuta 2009 päättyneeltä varainhoitovuodelta annetun tilinpäätöksen perustana olevat toimet ovat olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

15. Jäljempänä esitettävät huomautukset eivät aseta tilintarkastustuomioistuimen lausumia kyseenalaiseksi.

TALOUSARVIO- JA VARAINHALLINTOA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET

Talousarvion toteuttaminen

16. Hallintoneuvoston hyväksymään vuoden 2009 lopulliseen talousarvioon sisältyi 325 miljoonaa euroa maksusitou-

musmäärärahoja ja 157 miljoonaa euroa maksumäärärahoja. Maksusitoumusmäärärahojen käyttöaste oli 97,1 prosenttia ja maksumäärärahojen käyttöaste 43,2 prosenttia.

17. Osakkaiden rahoitusosuudet (38,8 miljoonaa euroa) ja edellisen vuoden tulos (115,6 miljoonaa euroa) olivat vuonna 2009 yhteensä 154,4 miljoonaa euroa. Maksujen määrä oli 67,9 miljoonaa euroa ja määrärahoja siirrettiin 2,5 miljoonaa euroa. Tämä johti 84 miljoonan euron positiiviseen talousarviotulokseen. Pankkitalletusten kokonaismäärä oli varainhoitovuoden lopussa 86,8 miljoonaa euroa. Tämä oli vastoin tasapainoa koskevaa talousarvioperiaatetta.

18. SESAR-yhteisyrityksen varainhoitoa koskevien sääntöjen 51 artiklan mukaan komission yhteisyritykselle avustuksena maksamat varat tuottavat korkoa EU:n yleisen talousarvion hyväksi. Vuoden 2009 lopussa yhteisyritys ei ollut saanut pyyntöä siirtää kaudella 2007–2009 kertynyttä 1,7 miljoonan euron korkoa EU:n talousarvioon.

Tilinpäätöksen esittäminen: osakkaiden rahoitusosuudet

19. Tilintarkastustuomioistuin panee merkille, että EU-yhteisyritysten toiminnan rahoittavat yhteisyritysten osakkaat ja että yhteisyrityksillä ei ole varsinaista pääomaa. Tilintarkastustuomioistuin suosittaa, että tästä yhteisyritysten erityisominaisuudesta ilmoitettaisiin selvästi tilinpäätöksessä.

20. Tilintarkastustuomioistuin suhtautuu täten myönteisesti siihen, että EU:n kirjanpitosäännön nro 1 (konsernilaskenta) mukaisesti osakkaiden rahoitusosuudet esitetään yhteisyritysten taseissa nettovarallisuutena ja että rahoitusosuuksien luonteesta annetaan lisätietoja tilinpäätöksen liitetiedoissa.

21. Tämä on muutos kirjanpitokäytäntöön, jota SESAR-yhteisyritys sovelsi vuoden 2008 tilinpäätökseen, jossa osakkaiden rahoitusosuudet kirjattiin tuloiksi tuloslaskelmaan. Keskeiset luvut on korjattu vuoden 2008 tilinpäätökseen, jotta sitä voitaisiin verrata vuoden 2009 tilinpäätökseen.

22. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että osakkaiden rahoitusosuuksien esitystapaa yhteisyritysten tilinpäätöksessä olisi yhdenmukaistettava mahdollisimman pitkälle. Lisäksi se panee merkille, että komissio aikoo laatia yhteisyrityksille yksityiskohdalliset ohjeet siitä, miten osakkaiden rahoitusosuudet olisi esitettävä tilinpäätöksessä.

MUUT KYSYMYKSET

Sisäisen valvonnan järjestelmä

23. Tilintarkastustuomioistuin otti aiemmassa kertomuksessaan huomioon, että yhteisyritys oli vuonna 2008 käynnistysvaiheessa, mutta se toi samalla esiin, että yhteisyritys ei ollut pannut sisäisen valvonnan menettelyjään ja varainhoidon tietojärjestelmäänsä täysimääräisesti täytäntöön.

⁽¹⁰⁾ Kansainvälinen tilintarkastajaliitto (International Federation of Accountants, IFAC) ja ylimpien tarkastuselinten kansainväliset standardit (International Standards of Supreme Audit Institutions, ISSAI).

24. Yhteisyritys edistyi vuonna 2009 ⁽¹¹⁾ merkittäväällä tavalla, mutta siitä huolimatta vuoden 2009 lopussa organisaation keskeiset toiminnot eivät vielä olleet riittävän vakioituja eikä varainhoitoa, talousarviota ja toimintaa koskevien tietojen hallinnointiin tarkoitettua integroitua välinettä ollut otettu käyttöön. Kuten jo vuonna 2008 havaittiin, tilinpitäjä ei ollut vielä validoinut järjestelmien perustana olevia toimintaprosesseja, vaikka validointia edellytettiin yhteisyrityksen taloushallintoa koskeissa säännöissä.

25. Tilintarkastustuomioistuin tarkasti 36 tapahtuman otoksen, jonka perusteella kävi ilmi, että sisäisen valvonnan menettelyt eivät useissa tapauksissa toimineet asianmukaisesti. Esimerkiksi yhdessä tapauksessa yhteisyritys oli tehnyt siivouspalveluja koskevan sopimuksen, jonka vuotuinen arvo oli 19 572 euroa, mutta se ei ollut soveltanut yleisessä varainhoitoasetuksessa ja SESAR-yhteisyrityksen varainhoitoa koskeissa säännöissä säädettyä neuvottelumenettelyä. Erään osakkuussopimusten valmistelun avustamista koskevan sopimuksen kohdalla, jonka määrä oli 922 000 euroa, tilintarkastustuomioistuin pystyi saamaan näyttöä siitä, että palvelut oli suoritettu, mutta sille ei toimitettu virallista tositetta suoritetuista palveluista, vaikka sitä edellytettiin varainhoitoa koskeissa säännöissä.

26. SESAR-yhteisyrityksen varainhoitoa koskevien sääntöjen 25 artiklan mukaisesti talousarvion määrät on käytettävä moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti. Toimistotiloja ja -infrastruktuuria koskeva sopimus tehtiin 6. syyskuuta 2007 yhdeksäksi vuodeksi. Sopimus oli mahdollista irtisanoa ennen aikaisesta ilman seuraamuksia kunkin kolmivuotiskauden lopussa. Yhteisyritys kuitenkin muutti uusiin toimitiloihin vuonna 2009 ja sen oli maksettava entisistä toimitiloistaan 380 235 euroa vuokraa ja kuluja vielä 12 kuukaudelta.

Omaisuserien kirjaaminen

27. Yhteisyritys omistaa kaikki aineelliset ja aineettomat hyödykkeet, jotka ovat syntyneet tai jotka sille on luovutettu SESAR-hankkeen kehitysvaihetta varten osakkaiden kanssa tehtyjen erityissopimusten mukaisesti ⁽¹²⁾.

28. Kuten tilinpäätöksen liitteessä todetaan, SESAR-yhteisyritys ei tässä vaiheessa pysty ennakoimaan toiminnan tuloksena mahdollisesti syntyvän omaisuuden aktivointia. Tilintarkastustuomioistuin panee merkille, että tietojen hallinnointiin ei vielä vuoden 2009 lopussa käytetty integroitua tietojärjestelmää, jonka avulla kulut voitaisiin liittää tiettyihin työosioihin tai

jonka avulla olisi mahdollista yksilöidä toimintakulujen rahoituslähde. Järjestelmä on tarpeen, jotta voidaan varmistaa, että toiminnasta aiheutuvat kulut arvioidaan asianmukaisesti ja että omaisuus aktivoidaan tarvittaessa.

Yhteisyrityksen varainhoitoa koskevat säännöt

29. Yhteisyrityksen hallintoneuvosto vahvisti heinäkuussa 2007 yhteisyrityksen taloushallintoa koskevat säännöt. Vuonna 2008 tilintarkastustuomioistuin ⁽¹³⁾ havaitsi, että yhteisyrityksen taloushallintoa koskevia sääntöjä olisi muutettava, jotta ne vastaisivat EU-elimiä koskevaa varainhoidon puiteasetusta. SESAR-yhteisyrityksen perustamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 219/2007 muuttamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1361/2008 tultua voimaan hallintoneuvosto hyväksyi 28. heinäkuuta 2009 nykyiset varainhoitoa koskevat säännöt, jotka kumoavat heinäkuussa 2007 annetut taloushallintoa koskevat säännöt.

30. Tilintarkastustuomioistuin antoi 15. huhtikuuta 2010 lausunnon nro 2/2010 SESAR-yhteisyrityksen varainhoitoa koskevista uusista säännöistä. Tilintarkastustuomioistuin esitti useita suosituksia, jotka koskivat poikkeamista talousarvioperiaatteista, komission sisäisen tarkastuksen osaston asemaa sekä SESAR-yhteisyrityksen osakkuuteen ja toimintojen yhteisrahoitukseen liittyviä määräyksiä.

Sisäisen tarkastuksen toiminto ja komission sisäisen tarkastuksen osasto

31. Tilintarkastustuomioistuin katsoo SESAR-yhteisyrityksen varainhoitoa koskevista säännöistä antamansa lausunnon nro 2/2010 ja fuusioenergiasta vastaavan yhteisyrityksen taloushallintoa koskevista säännöistä antamansa lausunnon nro 4/2008 mukaisesti, että nykyistä yhteisyrityksen yhtiöjärjestyksessä esitettyä määräystä komission sisäisen tarkastajan asemasta olisi selkiytettävä.

32. SESAR-yhteisyrityksen yhtiöjärjestyksen 7 a artiklassa todetaan, että komission sisäiselle tarkastajalle annettuja tehtäviä toteutetaan yhteisyrityksen hallintoneuvoston alaisuudessa. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että tällainen järjestely on sopiva yhteisyrityksen sisäisen tarkastuksen yksikölle mutta ei komission sisäiselle tarkastajalle, jonka vastuualue liittyy koko EU:n yleiseen talousarvioon.

Tilintarkastustuomioistuimen jaosto II on tilintarkastustuomioistuimen jäsenen Morten LEVY-SOHNin johdolla hyväksynyt tämän kertomuksen Luxemburgissa 20. lokakuuta 2010 pitämässään kokouksessa.

Tilintarkastustuomioistuimen puolesta

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

presidentti

⁽¹¹⁾ Näitä olivat mm. asetuksen (EY) N:o 219/2007 muuttamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1361/2008 voimaantulo ja 28. heinäkuuta 2009 vahvistetut yhteisyrityksen uudet varainhoitoa koskevat säännöt.

⁽¹²⁾ Yhtiöjärjestyksen 18 artikla.

⁽¹³⁾ Kertomus uuden sukupolven eurooppalaisen ilmailukenteen hallintajärjestelmää (SESAR) koskevan yhteisyrityksen tilinpäätöksestä 31. joulukuuta 2008 päättäneeltä varainhoitovuodelta (EUVL C 310, 18.12.2009, s. 9).

Taulukko

SESAR-yhteisyritys (Bryssel)

Perussopimuksen mukainen unionin toimivalta	Yhteisyrityksen toimivaltuudet sellaisina kuin ne on määritelty asetuksella (EY) N:o 1361/2008 muutetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 219/2007		Hallinto	Yhteisyrityksen resurssit vuonna 2009	Keskeiset tuotteet ja palvelut vuonna 2009
Yhteinen liikennepoliitiikka "1. Tämän osaston määryksiä sovelletaan rautatie-, maantie- ja sisävesiliikenteeseen. 2. Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat tavallista lainsäätämismenettelyä noudattaen antaa meri- ja lentoliikennettä koskevat aiheelliset säännökset. Ne tekevät ratkaisunsa talous- ja sosiaalikomiteaa sekä alueiden komiteaa kuultuaan." (Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus, 100 artikla) Tutkimus ja teknologian kehittäminen "Unioni voi perustaa yhteisyrityksiä tai muita järjestelmiä, jotka ovat tarpeen, jotta unionin tutkimusta, teknologista kehittämistä ja esittelyä koskevat toimintaohjelmat voidaan panna täytäntöön asianmukaisesti." (Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus, 187 artikla)	Tavoitteet — Varmistaa Euroopan ilmaliikenteen hallintajärjestelmän uuden aikaistaminen koordinoimalla ja keskittämällä kaikkea asiaankuuluva tutkimus- ja kehitystoimintaa unionissa — panna täytäntöön ATM-yleissuunnitelma.	Tehtävä — Hallinnoida SESAR-hankkeen tutkimus-, kehitys- ja validointitoimintaa yhdistämällä sen osakkaiden antama julkisen ja yksityisen sektorin rahoitus sekä hyödyntämällä ulkoisia teknisiä voimavaroja ja erityisesti Eurocontrolin kokemusta ja asiantuntemusta. Yhteisyrityksen tehtävänä ovat etenkin seuraavat näkökohdat: — SESAR-hankkeen kehitysvaiheen toimien organisointi ja koordinointi Eurocontrolin hallinnoiman hankkeen määrittelevä vaiheen tuloksena laadittavan ATM-yleissuunnitelman mukaisesti yhdistämällä julkiselta ja yksityiseltä sektorilta saatava rahoitus ja hallinnoimalla sitä yhden rakenteen puitteissa — tarvittavan rahoituksen varmistaminen ATM-yleissuunnitelman mukaisia SESAR-hankkeen kehitysvaiheen toimia varten	1 – Hallintoneuvosto <i>Kokoonpano</i> a) yksi edustaja yhteisyrityksen kultakin osakkaalta b) yksi sotilasalan edustaja c) yksi ilmatilan siviilikäyttäjien edustaja d) yksi lennonvarmistuspalvelujen tarjoajien edustaja, jonka näiden edustuksellinen järjestö Euroopan tasolla on nimennyt e) yksi laitevalmistajien edustaja, jonka näiden edustuksellinen järjestö Euroopan tasolla on nimennyt f) yksi lentoasemien edustaja g) yksi ilmaliikenteen hallinnan alan henkilöstöä edustavien järjestöjen edustaja, jonka näiden edustuksellinen järjestö Euroopan tasolla on nimennyt h) yksi asiaankuuluvien tieteellisten laitosten tai asiaankuuluvan tiedeyhteisön edustaja, jonka näiden edustuksellinen järjestö Euroopan tasolla on nimennyt. Hallintoneuvoston puheenjohtajana on unionin edustaja. <i>Päätehtävät</i> a) hyväksyä ATM-yleissuunnitelma, jonka neuvosto vahvistaa SESAR-asetuksen 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla, ja hyväksyä mahdolliset ehdotukset sen muuttamiseksi	Talousarvio 325,1 miljoonaa euroa, josta unionin rahoitusosuus on 16,9 prosenttia. Henkilöstö 31.12.2009 Henkilöstötaulukossa 39 virkaa, joista täytettyjä: 18 Muut toimet (ylimääräisten toimihenkilöiden sopimukset, komennuksella olevat kansalliset asiantuntijat, paikallinen henkilöstö): 8 Henkilöstö yhteensä: 26 Yhteisyrityksen osakkaiden luontoissuoritusten perusteella komennuksella työskentelevä henkilöstö: 4 <i>Henkilöstön tehtävät ja kaantuvat seuraavasti:</i> — operatiiviset tehtävät: 22 — hallinnolliset ja avustavat tehtävät: 16 — sekalaiset tehtävät: 1	Keskeiset tulokset vuonna 2009: — Osakkaiden liittymismenettely saatiin päätökseen 26. maaliskuuta 2009 hallintoneuvoston päätöksellä, jonka nojalla osakkuus myönnettiin 15 esivalitulle hakijalle. Lisäksi päätettiin niille myönnettävistä tarjouspyyntöön (1. vaihe) liittyvistä toiminnoista. Euroopan komissio oli aiemmin (23. maaliskuuta 2009) vastaanottanut EU:n jäsenvaltioiden kannan SESAR-yhteisyrityksestä annetun asetuksen (EY) N:o 219/2007 5 artiklan 4 kohdassa säädetyn komiteamenettelyn mukaisesti. — Tarjouskilpailun (1. vaihe) aloittamisen yhteyteen ei ollut mahdollista sisällyttää kaikkia työosioita mm. siitä syystä, että Eurocontrolin väliaikaiselta neuvostolta oli saatava lopullinen hyväksyntä Eurocontrolin rahoitusosuudelle SESAR-yhteisyritykselle. Uusi tarjouspyyntö tehtiin heinäkuussa 2009. Valintamenettely suoritettiin marraskuussa ja pääjohtaja esitti SESAR-yhteisyrityksen hallintoneuvostolle suosituksensa toimintoja koskevista sopimuksista. Hallintoneuvosto hyväksyi sen 14. joulukuuta 2009 pitämässään kokouksessa. — Osakkaiden liittymismenettely saatiin päätökseen suunnitelmien mukaisesti vuonna 2009 ja ohjelmaan sisältyvistä toiminnoista päätettiin, eli SESAR-ohjelma on otettu täysimääräisesti käyttöön.

Perussopimuksen mukainen unionin toimivalta	Yhteisyrityksen toimivaltuudet sellaisina kuin ne on määritetty asetuksella (EY) N:o 1361/2008 muutetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 219/2007	Hallinto	Yhteisyrityksen resurssit vuonna 2009	Keskeiset tuotteet ja palvelut vuonna 2009
	— Euroopan ilmailukenteen hallinnan alan sidosryhmien osallistumisen varmistaminen, mukaan lukien erityisesti lennonvarmistuspalvelujen tarjoajat, ilmatilan käyttäjät, toimialajärjestöt, lentoasemat ja laitevalmistajat sekä asiaan liittyvät teolliset laitokset tai asiaan liittyvä tiedeyhteisö — yhteisyrityksen alaisuudessa toteutettavan teknisen tutkimus-, kehitys-, validointi- ja selvitystyön organisointi, välttämällä laisten toimien pirstoutumista — sellaisten toimien valvontaa, jotka liittyvät niiden yhteisten tuotteiden kehittämiseen, jotka on asianmukaisesti määritetty ATM-yleissuunnitelmassa, ja tarvittaessa erityisten tarjouspyyntöjen järjestäminen.	b) antaa suuntaviivat ja tehdä päätökset, joita tarvitaan SESAR-hankkeen kehitysvaiheen toteuttamiseksi, ja valvoa yleisesti hankkeen täytäntöönpanoa c) hyväksyä yhteisyrityksen kokonaistoimintasuunnitelma ja vuotuiset toimintasuunnitelmat sekä vuotuinen talousarvio, mukaan lukien henkilöstötaulukko d) antaa lupa neuvotteluille ja päättää uusien osakkaiden liittymisestä ja siihen liittyvistä sopimuksista e) valvoa sopimusten täytäntöönpanoa osakkaiden ja yhteisyrityksen välillä f) nimittää pääjohtaja ja vapauttaa tämä tehtävistään ja hyväksyä organisaatiorakenne ja valvoa pääjohtajan suoriutumista tehtävistään g) päättää osakkaiden rahoitusosuuksien määrästä ja maksutavoista ja luontoissuoritusten arvioinnista h) hyväksyä yhteisyrityksen varainhoitoa koskevat säännöt i) hyväksyä vuosittainen tuloslaskelma ja tilinpäätös j) hyväksyä SESAR-hankkeen kehitysvaiheen edistymistä ja sen taloudellista tilannetta koskeva vuosikertomus k) päättää komissiolle tehtävistä ehdotuksista, jotka koskevat yhteisyrityksen toiminnan jatkamista ja lakkauttamista		— Vuoden 2009 kokonaistoimintasuunnitelmassa vahvistettujen tavoitteiden mukaisesti 69 prosenttia hankkeista käynnistettiin vuoden 2009 lopussa. Yhteisyritys käynnisti 126 tutkimusta ja kehittämistä koskevaa hanketta. SESAR-yhteisyritys sai vuoden loppuun mennessä 62 hankkeen käynnistämistä koskevaa raporttia. Näistä analysoitiin 32 raporttia. Pääjohtaja antoi hyväksyntänsä 13 hankkeen toteuttamisen alkamiselle. Kaikkiaan 19 hankkeen ei arvioitu täyttävän yhtä tai useampaa hyväksymisperustetta ja niiden osalta pyydettiin tarkistettu versio. Virasto käynnisti 43 hallinnointitointia ja hankkeen aloittamista koskevien hallinnointiraporttien toimittamisen jälkeen sallitaan toteutusvaiheeseen siirtyminen vuoden 2010 alussa. — Neuvoston asetus (EY) N:o 1361/2008, joka annettiin 16 päivänä joulukuuta 2008, tuli voimaan 1. tammikuuta 2009 ja täten SESAR-yhteisyrityksestä tuli täysivaltainen Euroopan unionin elin. Tästä seurasi, että: a) Uutta henkilöstöä otettiin palvelukseen 20 päivänä joulukuuta 2004 annetulla neuvoston asetuksella (EY, Euratom) N:o 31/2005 viimeksi muutettujen "Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja näiden yhteisöjen muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen" (jäljempänä "henkilöstösäännöt") mukaisesti. b) Vuoden 2009 alussa yhteisyrityksessä työskenteleville 13:lle henkilöstön jäsenelle järjestettiin sisäinen valintamenettely neuvoston asetuksen (EY) 1361/2008 2 artiklan mukaisesti ja heidät otettiin henkilöstösääntöjen mukaisesti palvelukseen väliaikaisina toimihenkilöinä.

Perussopimuksen mukainen unionin toimivalta	Yhteisyrityksen toimivaltuudet sellaisina kuin ne on määritelty asetuksella (EY) N:o 1361/2008 muutetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 219/2007		Hallinto	Yhteisyrityksen resurssit vuonna 2009	Keskeiset tuotteet ja palvelut vuonna 2009
			l) laatia yhteisyrityksen omistamia aineellisia ja aineettomia hyödykkeitä koskevien oikeuksien myöntämistä ja tällaisten hyödykkeiden siirtämistä koskevat menettelyt m) vahvistaa ATM-yleissuunnitelman toteuttamiseksi tarvittavien sopimusten tekemistä koskevat säännöt ja menettelyt, mukaan lukien erityiset eturistiriitoja koskevat menettelyt n) päättää ehdotuksista, jotka toimitetaan komissiolle yhtiöjärjestyksen muuttamiseksi o) käyttää muuta sellaista toimivaltaa ja vastata kaikista muista sellaisista tehtävistä, mukaan lukien täydentävien elinten perustaminen, joita SESAR-hankkeen kehitysvaihe edellyttää p) hyväksyä järjestelyt henkilöstön siirtämistä yhteisyritykseen koskevan 8 artiklan täytäntöönpanoa varten. 2 – Pääjohtaja Hallintoneuvosto nimittää komission ehdotuksesta. 3 – Ulkoinen tarkastus Tilintarkastustuomioistuim. 4 – Vastuuvapauden myöntävä viranomainen Parlamentti myöntää neuvoston suosituksesta.		c) Vuoden 2009 huhtikuun lopusta yhteisyritys on voinut ottaa palvelukseen sopimussuhteisia toimihenkilöitä. d) Yhteisyritys teki 30. maaliskuuta 2009 SESAR-yhteisyritystä koskevien asetusten 2 b artiklan mukaisesti hallinnollisen sopimuksen Belgian viranomaisten kanssa Euroopan yhteisöjen erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan määräysten täytäntöönpanosta. Pöytäkirjan soveltamisen myötä yhteisyritys vapautettiin arvonnalisäverosta ja se alkoi periä takaisin arvonnalisäveroa, joka oli maksettu 16. lokakuuta 2008 ja hallinnollisen sopimuksen voimaantulon välisenä aikana, sekä samana aikana saaduista korkotuloista maksettuja veroja. Vuoden 2009 loppuun mennessä arvonnalisävero (0,4 miljoonaa euroa) oli peritty ja saatu takaisin; korkotuloja koskevat verot peritään vuonna 2010. e) Hallintoneuvosto hyväksyi 28. heinäkuuta 2009 uudet SESAR-yhteisyrityksen varainhoitoa koskevat säännöt SESAR-yhteisyritystä koskevan asetuksen 4 a artiklan mukaisesti saatuaan ensin hyväksynnän Euroopan komissiolta. Yhteisyrityksen varainhoitoa koskevista säännöistä olisi saatava Euroopan tilintarkastustuomioistuimelta lausunto vuonna 2010. Vuosi 2009 oli yhteisyritykselle vaikea vuosi: yhtäältä sen oli uudistettava koko organisaationsa yhtiöjärjestyksestä koskevan muutoksen takia ja toisaalta sen oli aloitettava toimintansa käynnistämällä hankkeet, työosioiden alaiset toiminnot ja työosiot, vaikka osakkaiden liittymismenettelyä ei ollut saatu vielä päätökseen.

Lähde: Yhteisyrityksen toimittamat tiedot.

YHTEISYRITYKSEN VASTAUKSET*Kohta 17*

SJU vastaa SESAR-ohjelman kehittämisvaiheesta, jonka odotetaan kestävän vuoteen 2016. Vuonna 2009 käynnistetylle monivuotiselle ohjelmalle on ominaista se, että sillä odotetaan sen elinkaaren aikana olevan epätasapainoa tulojen ja menojen välillä erityisesti sen ensimmäisinä vuosina.

Kohta 24

SJU on riippuvainen Euroopan komission osastoista varainhoitojärjestelmiensä ABAC:n ja SAP:n hoidon osalta. Euroopan komissio otti ne käyttöön SJU:n osalta vasta toukokuussa 2010. SJU:n toimintaa koskevan tiedon hallintajärjestelmä on ollut toiminnassa vuoden 2009 lopusta alkaen.

Kohta 25

Tämä 19 572 euron sopimuksen laati ja allekirjoitti SJU:n tilapäinen hallinnoitsija vuonna 2007, aikana, jolloin SJU:lla ei ollut henkilökuntaa eikä sisäistä organisaatiota. SJU on käynnistänyt vuonna 2009 asianmukaisen hankintamenettelyn sopimuksen korvaamiseksi.

SJU myöntää tilintarkastustuomioistuimen havainnon mukaisesti, että sen olisi pitänyt pystyä hankkimaan parempaa näyttöä 922 000 euron maksamisen tueksi. Tällä hetkellä SJU varmistaa, että sillä on käytettävissä viralliset tositteet saaduista palveluista. Sopimukseen kuului myös tukitoimintoja ja ammatillista oikeusneuvontaa, joista laskutettiin käytetyn ajan perusteella. Näitä toimintoja suoritettiin jatkuvasti lähes päivittäin SJU:n kannalta erittäin kiireisenä ajanjaksona (neuvottelujen päätökseen saattaminen jäsenten kanssa) ja SJU seurasi niitä jatkuvasti. SJU:n työntekijät ja tukisopimuskumppanit käsittelivät sopimusten tuloksina syntyneitä jäsenyysopimusten ja monikantaisten puitesopimusten luonnoksia läheisessä ja jatkuvassa yhteistyössä, erityisesti usein tapahtuneena asiakirjojen vaihtona sähköpostin avulla.

Kohta 26

SJU peri aikaisempien toimitilojen vuokrasopimuksen Galileo-yhteisyritykseltä vuonna 2007. Tilat huomattiin pian riittämättömiksi SJU:n tarpeita ajatellen, kuten hallintoneuvostokin totesi vuonna 2008. Tämän seurauksena SJU:n oli etsittävä tasapainoa yhtäällä ohjelman käynnistymisen viivästymisriskin ja toisaalla asianmukaisiin toimitiloihin muuttamisen kustannusten välillä. SJU neuvotteli uusia toimitiloja koskevan sopimuksen vuokria varten käytössä olleiden talousarvionmäärärahojen puitteissa tarvitsematta pyytää lisäresursseja hallintoneuvostolta.

Kohta 28

SJU yhtyy tilintarkastustuomioistuimen huolenaiheeseen, mutta on edelleen luottavainen sen suhteen, että se pystyy yksilöimään rahoituslähteen ja tarpeelliset menot voidakseen tarpeen tullen aktivoida omaisuutta sen oikeasta arvosta.

Kohta 30

SJU on ryhtynyt tarvittaviin toimenpiteisiin yhdessä Euroopan komission osastojen kanssa tilintarkastustuomioistuimen lausuntoon nro 2/2010 sisältyneiden suositusten toteuttamiseksi.

Kohta 31

SJU harkitsee, onko sen tarpeen muuttaa yhtiöjärjestystään ottamalla tällöin huomioon Euroopan komission osastojen lausunnon.

TILAUSHINNAT 2010 (ilman ALV:a, sisältää normaalit lähetyskulut)

Euroopan unionin virallinen lehti, L- ja C-sarjat, vain paperipainos	22 EU:n virallista kieltä	1 100 euroa/vuosi
Euroopan unionin virallinen lehti, L- ja C-sarjat, paperipainos, vuosittainen CD-ROM	22 EU:n virallista kieltä	1 200 euroa/vuosi
Euroopan unionin virallinen lehti, L-sarja, vain paperipainos	22 EU:n virallista kieltä	770 euroa/vuosi
Euroopan unionin virallinen lehti, L- ja C-sarjat, kuukausittainen (kumulatiivinen) CD-ROM	22 EU:n virallista kieltä	400 euroa/vuosi
Virallisen lehden täydennysosa (S-sarja), tarjouskilpailut ja julkiset hankinnat, CD-ROM, ilmestyy kahdesti viikossa	Monikielinen: 23 EU:n virallista kieltä	300 euroa/vuosi
Euroopan unionin virallinen lehti, C-sarja – kilpailut	Kilpailua koskevilla kielillä	50 euroa/vuosi

Euroopan unionin virallisilla kielillä ilmestyvästä *Euroopan unionin virallisesta lehdestä* on tilattavissa 22 eri kieliversiota. Tilaus käsittää L-sarjan (Lainsäädäntö) ja C-sarjan (Tiedonannot ja ilmoitukset).

Jokainen kieliversio tilataan erikseen.

Virallisessa lehdessä L 156 18. kesäkuuta 2005 julkaistun neuvoston asetuksen (EY) N:o 920/2005 mukaan velvollisuus laatia kaikki säädökset iirin kielellä ja julkaista ne tällä kielellä ei väliaikaisesti sido Euroopan unionin toimielimiä, joten iirin kielellä julkaistavat viralliset lehdet ovat myynnissä erikseen.

Virallisen lehden täydennysosan (S-sarja – tarjouskilpailut ja julkiset hankinnat) tilaukseen sisältyvät kaikki 23 virallista kieliversiota yhdellä monikielisellä CD-ROM-levyllä.

Euroopan unionin virallisen lehden tilaajat voivat pyynnöstä saada virallisen lehden liitteitä. Tilaajille ilmoitetaan liitteiden ilmestymisestä *Euroopan unionin viralliseen lehteen* sisältyvässä kohdassa ”Huomautus lukijalle”.

CD-ROM-levyt korvataan DVD-levyllä vuoden 2010 aikana.

Myynti ja tilaukset

Maksulliset julkaisut, kuten *Euroopan unionin virallinen lehti*, ovat tilattavissa jälleenmyyjiltämme. Luettelo jälleenmyyjistä löytyy seuraavasta internet-osoitteesta:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_fi.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) on suora ja maksuton portti Euroopan unionin lainsäädäntöön. Sivustolla voi tarkastella *Euroopan unionin virallista lehteä* ja siellä ovat nähtävillä myös sopimukset, lainsäädäntö, oikeuskäytäntö ja lainsäädännön valmisteluasiakirjat.

Lisätietoja Euroopan unionista löytyy osoitteesta: <http://europa.eu>

Euroopan unionin julkaisutoimisto
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

FI